

İstanbul

Yabancılar İçin Türkçe Çalışma Kitabı

ISTANBUL TURKISH FOR FOREIGNERS COURSE BOOK **B1**

İSTANBUL YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE ÇALIŞMA KİTABI B1

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Yalçın YILMAZ

EDİTÖR

Yrd. Doç. Dr. Ferhat ASLAN

EDİTÖR YARDIMCISI

Funda KESKİN

HAZIRLAYANLAR

Enver GEDİK
Gökçen GÖÇEN
Gül GÖNÜLTAŞ
Funda KESKİN
Fazilet ÖZENÇ
Hande TOKGÖZ
Gizem ÜNSAL
Serra YAVUZ

REDAKSİYON – TASHİH

Hande TOKGÖZ

ÇEVİRİ

Dr. Oğuz CİNCİOĞLU

TASARIM

Şeref KOCAMAN

Baskı 2012

Kültür Sanat Basımevi
www.kulturbasim.com

ÖN SÖZ

Günümüzde hayatımızın her alanını bilimsel, teknolojik, kültürel ve sosyal gelişmeler yönlendirirken, bu gelişmeler yabancı dil bilmeyi de farklı ülkelerle bilimsel, siyasal ve ekonomik alanlarda görüş alışverişinde bulunmak, iş ve kültürel ilişkileri geliştirmek ve yabancı dilin konuşulduğu ortamlarda günlük iletişime katılabilmek için bir ihtiyaç haline getirmiştir.

Bu durum iletişim ortamlarını ve iletişimin işleyiş biçimlerini etkileyerek insanlar arasındaki iletişimin temel aracı olan dilin öğretim sürecinin, günümüzün şartları ve ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlenmesini ve yabancı dil öğrenen bireyleri yeterli dilsel ve düşünsel donanıma ulaştırmayı gerekli kılmıştır.

Bu doğrultuda temeli yüzyıllar öncesine dayanan ve dünyada en çok konuşulan diller arasında ilk sıralarda yer alan Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlık kazanması ve bunun sonucunda da kendi dillerine yönelme eğilimleri; dünyadaki sosyal ve ekonomik gelişmelere paralel olarak Türkiye'nin derin tarihi ve kültürel köklerinden edindiği mirasla bir kat daha önem kazanması; Avrupa Birliği sürecinde Avrupa ülkeleri ve Türkiye arasındaki ikili ilişkilerin gelişmesi; Türkiye'nin uluslar arası öğrenci değişim programlarına etkin olarak katılması ve Türkiye'deki eğitim olanaklarının iyi olması Türkçeye olan bu ilgiyi arttırmıştır.

Çok dillilik ve çok kültürlülüğün giderek önem kazandığı 21. yüzyılda yabancı dil öğretimi artık sadece dil becerisinin kazandırılmasından çok o dilin içinde geliştiği kültürün de öğretilmesini amaçlamaktadır. Bu sebeple öğrenciye hedef dil kullananların sosyal, kültürel yapısını, değer yargılarını, dünya görüşünü belirli ölçülerde tanıyabilmesine yardımcı olacak biçimde eğitim vermek gerekmektedir. Bu bağlamda "İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti" yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminin, doğu kültürüyle batı kültürü arasında köprü durumunda olan ülkemiz kültürünü, düşünce tarzını aktaracak, günümüz şartlarına uygun, en güncel dil yöntemleri ile hazırlanmış kapsamlı bir settir. Bu set, 1933 yılından beri yabancılarla Türkçe eğitimi veren İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinin deneyim ve birikimlerinden oluşmuştur.

"İstanbul Yabancılar İçin Türkçe" öğretim setinin değişmez ilkesi Türkiye'nin resmi dili olan İstanbul Türkçesini, Türkçe eğitim alan öğrencilerimize en çağdaş teknik, metot ve yaklaşımlarla öğrenme fırsatı sunmaktır.

Yrd. Doç. Dr. Ferhat ASLAN

24.08.2012 / Beşiktaş

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

Kiralık konut / Müstakil ev

İl: İstanbul

İlçe: Sarıyer

Fiyat: 3500 TL

Metre kare: 150 m²

Binanın yaşı: 10 - 15 yıl

Bulunduğu kat: -

Oda sayısı: 3+ 1

Banyo sayısı: 2

Balkon sayısı: -

Isıtma sistemi: Kombi

Özellikleri: Bahçeli

Depozito: 3 aylık

Masrafsız

Kiralık konut / Daire

İl: İstanbul

İlçe: Kadıköy / Acıbadem

Fiyat: 2500 TL

Metre kare: 180 m²

Binanın yaşı: 1 - 5 yıl

Bulunduğu kat: 8

Oda sayısı: 4 + 1

Banyo sayısı: 3

Balkon sayısı: 2

Isıtma sistemi: Merkezî ısıtma

Bahçe: Yok

Depozito: 6 aylık

Masrafsız

1. Yukarıdaki evlerin hangisinde oturmak istersiniz?
2. Evler ne kadar?
3. Evler kaçınca katta?
4. Evlerin depozitosu var mı? Evler bakımlı mı?
5. Sizce İstanbul'da kiralıklar ucuz mu?
6. Sizin şehrinizde kiralıklar nasıl?
7. Siz İstanbul'da kolayca kiralık ev bulabildiniz mi?
8. Hangi kiralık ev, şehir merkezine yakındır?

2. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştiririm.

1+1 müstakil stüdyo daire günlük kiralık daire 3+1 kombili daire eşyalı daire

1. Apartmanda yaşamak istemiyorum. bir ev kiralamak istiyorum.
2. Biz kalabalık bir aileyiz. oturmak istiyoruz.
3. Ben öğrenciyim veya kiralamak istiyorum. Tek başıma kalacağım.
4. Çok param yok eşya alamayacağım bu yüzden kiralamak istiyorum.
5. Biz sadece 3 gün kalacağız. Bizim için var mı?

OKUMA

YENİ BİR ÜLKEDE HAYAT

Günümüzde küresel sınırlar artık kaybolup gidiyor. Bu nedenle bir ülkeden başka bir ülkeye taşınmak yaşamımızın bir parçası oldu. Başka bir ülkeye taşınmak zor bir iş olabilir. Yabancı bir ülkeye girmek, yeni insanlarla tanışmak, kültüre alışmak... Bütün bunlar duygusal olarak birçoğumuzu etkiler. Bu streslerden kurtulmak için aşağıdaki öneriler size yardımcı olabilir.

Nakliye firmanızı doğru seçin. Bir ülkeden başka bir ülkeye eşyalarınızı götürmek büyük maliyetli ve karmaşık bir iştir. Bu nedenle güvenli bir nakliye firması seçin. Onlar sizin yerinize eşyalarınızı paketleyebilir, gümrük evraklarını kontrol edebilir ve eşyalarınızı yeni evinize taşıyabilir.

Bagaj limitinizi ayarlayın. Her eşyanızı paketleyerek götürmeyin. Yalnızca önemli eşyaları ve çocuklarınızın eşyalarını yanınıza alın.

Bazı eşyalarınızı satın. Elektrikli eşyaların elektrik sistemleri yabancı ülkelerde değişebilir. Bu nedenle uzun süreli yolculuklarda bu tür eşyalarınızı satın. Böylece daha az eşya götürerek nakliye ücretini azaltabilirsiniz.

Konsolosluğun tavsiyesini alın. Ülkenizdeki konsolosluk ofisine danışın ve ülke hakkında bilgi isteyin.

İnsanlarla konuşun. Deneyimli insanlarla temasa geçin. Birçok insan, bloglarında bu tür deneyimlerini anlatır. Onlarla iletişim kurarak onlardan bilgiler alabilirsiniz.

Sürprizlere hazır olun. Ülkeye geldikten sonra sizi birçok sürpriz bekleyebilir. Yolculuğunuz hakkında ailenizle önceden konuşarak onları bu yolculuğa hazırlayın.

Bilgi toplayın. İnternet üzerinden bilgi edinin, insanlarla konuşun, seyahat acentalarına gidin ve yolculuk hakkında bilgi toplayın. İklim, kültür, yaşam şekli ve bunun gibi özellikler hakkında birçok detay bilmek isteyebilirsiniz.

Adres değişikliğinizi bildirin. Arkadaşlarınıza, hastaneye, bankaya, sigorta acentenize, doktorunuza ve diğer önemli insanlara adres değişikliğinizi bildirin.

Evcil hayvanlarla ilgili yasaları inceleyin. Bazı ülkeler evcil hayvanlar için izin vermeyebilir ya da evcil hayvanınız için özel bir vergi ödeyebilirsiniz. Bunu kontrol edin.

Yanınıza az ilaç alın. Yanınıza reçetenizle birlikte sadece küçük parçalar hâlinde ilaçlarınızı alın.

Evrakların kopyalarını alın. Başka bir ülkeye yerleşirken izinler ve kimlik kartları gibi birçok evrağa ihtiyaç duyabilirsiniz. Önemli evrakların kopyalarını alın.

3. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Yeni bir ülkeye taşınmak neden insanlar için normal bir olay oldu?
2. Yeni bir ülkeye taşınma sırasında neler bizi duygusal olarak etkiler?
3. Nakliye firmaları bize nasıl yardımcı olur?
4. Adres değişikliklerini kimlere söylemek lazımdır?
5. Metne göre yeni bir ülkeye taşınmadan önce kimlere danışabiliriz?

DİL BİLGİSİ

4. Aşağıdaki boşlukları uygun zarf-fil ekleriyle dolduralım.

Modadaki 3+1 evimize 3. kişiyi arıyoruz. 2 tıp öğrencisiyiz. Yeni arkadaşın da öğrenci olması şart. Kira ol..... 1200 TL ödenmektedir. Evde internet mevcuttur. Ayrıca bir de jakuzimiz vardır. Depozito 460 TL.

Maltepe Zümrütevlerde evime 300 TL kiraya ek ol..... elektrik, su, doğalgaz faturalarına da ortak, temiz ve güvenilir üniversite öğrencisi bayan ev arkadaşı arıyorum. Evim otobüs ve minibüs durağına çok yakındır ve Kadıköy'e tek araçla ulaşım imkânı vardır.

Sefaköy metrobüs durağına 3 dk., sıfır, 2+1, geniş, kombili, yerleri parke daireye eğitilmiş ve çalışan bayan ev arkadaşı arıyorum. Kira 350 TL, faturaları paylaşacağız. Temiz, saygılı, düzenli bir işe ve gelire sahip arkadaşlar mesaj gönder..... bize ulaşabilirler. Kendi odanız için eşya getirmeniz yeterlidir. Öğrenciler lütfen mesaj göndermesinler.

Ev arıyorum. 1500 TL gelirim var. Kira sorun olmaz. Sadece ciddi kişiler arasın.

Küçükbakkalköy'deki evimize bayan ev arkadaşları arıyoruz. İki bayan çalışabilir ya da öğrenci olabilir. Temiz ve dürüst kişilerle ev arkadaşı olmak istiyoruz.

2+1 bahçe katı daireme öğrenci yada çalışan bayan arıyorum. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine yürü..... 10 dakikada ulaşabilirsiniz. Faturalar üçe bölünecektir.

Merhaba! İstanbul Avrupa yakasında bir ev arkadaşı arıyorum. Sigara kullanmıyorum. Bakımlı, temiz biriyim. Ev işlerinden iyi anlarım. Güzel yemek yaparım. Yaş sınırim yok. Sadece temiz, sorumlu, seviyeli bir bayan arkadaşın yanına çıkmak istiyorum.

5. Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

1. 2 tıp öğrencisiyiz. Yeni arkadaşın da olması şart.
2. Evim otobüs ve durağına çok yakındır ve Kadıköy'e tek araçla imkânı vardır.
3. Kendi için eşya getirmeniz yeterlidir.
4. Faturalar bölünecektir.
5. kullanmıyorum. Bakımlı, temiz biriyim. iyi anlarım.

6. Aşağıdaki kelimeleri kullanarak ev arkadaşı aramak için bir ilan yazalım.

1+1 / depozito / öğrenci / temiz / düzenli / yürüyerek 10 dakika / metrobüs durağı / kombili / faturalar / zemin kat

.....

.....

.....

.....

.....

7. Aşağıdaki cümleleri “-(y)Ip, -mAdAn, -(y)ArAk, -(y)A -(y)A” zarf-fiil eklerini kullanarak yeniden yazalım.

1. Çocuklar gülüyorlar. Konuşuyorlar. Öyle eğleniyorlar.

.....

2. Bazı öğrenciler hiç susmuyorlar. Devamlı konuşuyorlar. Herkesi rahatsız ediyorlar.

.....

3. Bugün yürüyeceğiz. Öyle Taksim’e gideceğiz. Orada alışveriş yapacağız.

.....

4. Bütün gün ev aradık. Çok yorulduk.

.....

5. Doktor çocukları sevdi. Okşadı. Onları hiç korkutmadı. Muayene etti.

.....

8. Aşağıdaki boşlukları “-(y)Ip, -mAdAn, -(y)ArAk, -(y)A -(y)A” zarf-fiil ekleriyle dolduralım.

1. Derin derin nefes al..... ver..... nefes egzersizleri yapmalısınız.

2. İbrahim çok konuş..... başımı ağrıttı.

3. Ben sabahları kahvaltı yap..... asla dışarı çıkmam.

4. Doktora git..... mutlaka randevu almalısınız.

5. Sizi iste..... kırdım özür dilerim.

6. Bu şehri terk et..... çok uzaklara gitti.

7. Türkçeyi kurslara devam et..... et..... öğrendim.

8. Teknoloji sayesinde insanlar uçağa bin..... en uzak yerlere birkaç saatte ulaşabiliyor.

9. Ankara’ya git..... gel..... bütün yolları ezberledim.

10. Neden selam ver..... geçiyorsun? Sana bir şey mi yaptım?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

fatura / ödeme / aidat / aksatmak / tarife

1. Lüks semtlerde apartman çok pahalıdır.
2. Cep telefonu hatlarındaki uygun insanlara ucuz konuşma fırsatı veriyor.
3. Sakın telefon faturasının son tarihini geçirme!
4. Ev arkadaşımın elektrik, su, doğalgaz geciktirmeden ödüyoruz.
5. Bir aydır İstanbul'da değıldim. Bu yüzden tüm ödemelerimi

OKUMA

İSTANBUL'DA ÖĞRENCİ OLMAK

Benim adım Rafael. Brezilyalıyım. Bursla İstanbul Üniversitesinde 2 sene okudum. Herkes beni çok güzel karşıladı. Üniversitenin yurt olanakları vardı ama ben ev kiralamak istedim. Üniversitedeki hocaların yardımıyla Taksim çevresinde bir ev kiraladım.

Orada öğrenciyken ev kiramı zamanında ödüyordum ama aidatı, telefon, elektrik ve doğal gaz faturalarını zamanında ödeyemiyordum. Çünkü bu işler İstanbul'da nasıl oluyordu, bilmiyordum. Üst kat komşum benim gibi yabancıydı ve bu konuda bana çok yardım etti. Tabii ödemeleri bazen aksatıyordum. Çünkü bazen zaman yetmiyordu bazen de param olmuyordu. Eve ancak bir sene sonra internet alabildim. Artık faturalarımı internet üzerinden rahatça ödeyebiliyordum.

Bazı ev sahiplerim de evde otururken, kiramı tıkr tıkr öderken, evini satışa çıkarıp olur olmaz saatlerde eve müşteri getirmek isteyebiliyordu.

Bunun yanı sıra öğrenci olmanın sağladığı yararlar da yok değildi. Bunların başında tabii ki AKBİL geliyordu. Öğrenci AKBİL'leri normal otobüs tarifelerine göre oldukça avantajlıydı.

Bir de son zamanlarda bazı müesseselerde "öğrenci indirim" vardı. Bazı müesseselerde bu geçmese de çoğu yerde öğrenci olmanın faydasını görebiliyordunuz.

Öyle veya böyle, öğrenci olmak, İstanbul'da öğrenci olmak, yorucu ve aralıksız iş hayatına başlamadan yaşanması ve yapılması gerekenler listesinde öncelikli maddeler içerisinde yer alıyor. Gezilecek tarihî yerlerin, eğlenilecek kulüplerin, diskoların, kafelerin bolluğu, denizi, boğazı, balık ekmeği, kumpiri, dondurması, dürümü, hepsi görülmeye değer. Test ettim, onayladım. Tavsiye ediyorum!

2. Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Rafael yurt imkânlarından yararlanmadı. ()
2. Rafael faturaları düzenli olarak ödüyordu. ()
3. Rafael ev sahiplerinden oldukça memnun. ()
4. AKBİL öğrencilere indirim sağlıyor. ()
5. Rafael'e göre iş hayatına başlamadan önce böyle bir öğrenci hayatı yaşamak gerekiyor. ()

3. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim.

1. olanak	a. kurum
2. yarar	b. çokluk
3. aralıksız	c. önermek
4. müessese	ç. imkân
5. tavsiye etmek	d. devamlı
6. bolluk	e. fayda

4. Aşağıdaki boşlukları “-(I)yordu” ile dolduralım.

1. Siz Türk kahvesinden hoşlan.....?
2. Kiralık evin pencereleri sokağa bak..... ama güneş gör..... .
3. Canım çok sıkıl....., hava almak için biraz dışarı çıktım.
4. Elinde kocaman, eski bavulla mağazalara bakarak yürü..... .
5. İnsanlar hızlı hızlı işlerine git..... .
6. Ben eskiden çok sigara iç..... ama şimdi bıraktım.
7. 20 yıl önce Fatih’te otur..... .
8. Sen işe giderken ben eve dön..... .
9. Az kalsın (az daha) adam öl..... .
10. Sen Türkiye’ye gelmeden önce Türkçe bil.....?

5. Aşağıdaki problemlerin sebepleri ne olabilir? Cümleleri uygun boşluklara yerleştirelim.

Musluk su akıtıyor. / Su borusu sızdırıyor. / Vana patladı. / Pencere kolu koptu. / Kapı sıkıştı. / Pil bitti. / Bulaşık makinesi bozuldu. / Banyoyu su bastı. / Elektrikler kesildi. / Gaz sızıntısı var. / Sigorta attı. / Şofbende arıza var. / Lavabo tıkanı.

1. Hiç temiz tabağımız kalmadı. Çünkü
2. Bütün akşam karanlıkta oturacağız. Çünkü
3. Tesisatçıyı çağırıyorum. Çünkü
4. Banyoya sakın gitme. Çünkü
5. Odadan dışarı çıkamıyoruz. Çünkü
6. Pencereyi açamazsın. Çünkü
7. Kumanda çalışmıyor. Çünkü
8. Sıcak su akıyor. Çünkü
9. Çabuk pencereleri aç! Çünkü
10. Bütün elektrikli eşyalar birden durdu. Çünkü

6. Aşağıdaki boşlukları “-DI” ve “-(I)yordu” ile dolduralım.

KAPKARANLIK BİR GECE

Geçen hafta çok şiddetli bir lodos var..... . Akşam evde..... . Ailemle beraber oturup televizyon izle..... .
Birden dışarıdan büyük bir ses gel..... ve ardından elektrikler kesil..... . Hepimiz çok kork..... . Hiçbir şey
gör..... . Pencereden bak..... . Bütün sokaktaki evlerin elektrikleri kesik..... . Hemen cep telefonumun
ışığıyla evdeki el lambasını ara..... . Fakat onun da pili bitmişti. Annem hemen mutfaktaki mumları getir..... .
Babam bu arada “186 Elektrik Arıza”yı ara..... . Babam “Rüzgar bir ağacı devirmiş ve elektrik tellerini koparmış. Bu
yüzden sabaha kadar elektrik olmayacaktı.” de..... . Biz de bütün gece mum ışığı altında otur..... . Hepimiz
“Elektrik hayatımızda ne kadar önemliymiş.” diye düşün..... . Acaba insanlar elektrik olmadan nasıl yaşa.....?

ÜNİTE 1

YENİ BİR HAYAT

C. YENİ BİR ŞEHİRDE HAYAT

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Sizce yabancı bir ülkede yaşarken en çok neye ihtiyacımız vardır? Aşağıdaki kelimeleri kendimize göre numaralandıralım.

harita () para () pasaport () arkadaş () sözlük () giysi ()
bilgisayar () cep telefonu () fotoğraf makinası ()

OKUMA

YABANCI ÜLKEDE HAYATTA KALMA YOLLARI

Ülkenizi bırakarak yeni bir kültürde yaşamaya başlamak oldukça zor bir süreçtir. Aynı zamanda kendinizi geliştirmek ve yeni şeyler öğrenmek için bir fırsattır. Yeni bir kültürde hayatı yavaş yavaş, deneyerek, hatalar yaparak, etrafınızdaki insanların davranışlarını inceleyerek öğreneceksiniz. Hatalarınızdan ders alacak ve bir süre sonra yeni çevrenizde kendinizi daha rahat hissedeceksiniz. İşte bunun için size birkaç tavsiye:

Yeni bir siz olun. Belki kendi ülkenizde mutlu değildiniz. Şimdi değişikliğin tam zamanı. Yeni ve sıfırdan başlayan bir hayat ellerinizde. Bu şansı iyi kullanın. Yeni hayatınızda ve ilişkilerinizde tüm kuralları siz koyun. Yeni ülkenizde olmaktan daha çok hoşlanabilirsiniz.

Yeni ülkenizden arkadaşlar edinin. Gittiğiniz yeni ülkede eski ülkenizden arkadaşlar veya sevgililer bulmayın. Böyle bir şey yaparsanız yeni bir ülkeye neden gittiniz? Kendinize yeni ülkenizden bir kız arkadaş veya erkek arkadaş edinin. Araştırmalara göre yeni ülkesinde, eski ülkesinden kişi ve arkadaşlar edinen ve onlarla zamanını geçiren kişiler mutlu olamıyor.

“Evet!” cevabını benimseyin. Yeni ülkenize özellikle çeşitli sosyalleşme teklifleri ve davetleri alacaksınız, “akşam beraber yemek yemek, bisikletle beraber bir yere gitmek, yakınlardaki süpermarketi beraber keşfetmek, şehir merkezini keşfetmek” gibi. Bu teklifleri asla reddetmeyin. “Evet!” deyin, sosyalleşin, tekliflere açık olun.

Yeni ülkenizin dilini öğrenin. O ülkede yaşarken o ülkenin dilini öğrenmek kolaydır. Bu sayede sizin gibi yabancı insanlarla tanışabilir, en azından günlük hayatınızda rahatça konuşabilirsiniz.

Ailenizle telefonda konuşun. “Eski ülkenizden tamamen kopun.” dedik ama “Ailenizi de aramayın.” demedik. Haftada bir ailenizle konuşmak, size kendinizi normal hissettirecektir.

2. Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Yeni bir ülkede yaşam sizin için kolay olacaktır. ()
2. Yeni bir ülkede yaşamak yeni bir hayat kurmak için bir şanstır. ()
3. Kendi ülkenizden arkadaşlar bulmak sizi mutlu eder. ()
4. Yeni bir ülkede sosyalleşmeniz lazım. ()
5. Kendi dilinizi kullanarak rahatça insanlarla konuşabilirsiniz. ()

DİL BİLGİSİ

3. Aşağıdaki boşlukları “-(y)ken” zarf-fiil eki ile dolduralım.

1. Çocuklar oyna..... yanlarına bir sokak köpeği geldi.
2. Hava soğuk..... canım dışarı çıkmak istemiyor.
3. Odamda ders çalış..... birden kapı çalındı.
4. Onu durakta bekle..... Ayça’yla karşılaştım.
5. Ben öğretmen değil..... daha çok uyurdum.
6. Başbakan açıklama yap..... salonda büyük bir alkış koptu.
7. Babam hayatta..... her hafta sonu dışarıda yemek yedik.
8. Ali bekâr.....çok çapkınmış.
9. Arkadaşımı durakta bekle..... o kazayı gördüm.
10. Ankara’da..... Mehmet beni ziyaret etti.
11. İzmir’e git..... çocukluk arkadaşımı da göreyim.
12. Mustafa çocuk..... çok usluymuş.
13. Annem komşuda..... eve hırsız girmiş.
14. Herkes uyu..... ben de rahat rahat bu filmi seyredebeyim.
15. İstanbul’a gel..... Boğaz’da bir vapur gezisi yapalım.

4. Aşağıdaki cümleleri uygun zarf-fiiller (-(y)ken, -(y)ArAk, -(y)Ip, -mAdAn, -mAdAn önce, -DiktAn sonra) kullanarak tamamlayalım.

1. sinirli olur.	9. beni rahatsız etme!
2. 5 kilo verdim.	10. hırsızlar arabayı çaldı.
3. annesine sarıldı.	11. ona her gün çiçek gönderdim.
4. temizlik yapıyorum.	12. Bodrum’a gitti.
5. konuşma!	13. gözlük takıyorum.
6. dikkat et!	14. üzüldü.
7. okula geliyoruz.	15. hemen geliyorum.
8. ders çalışıyorum.	16. telefon çaldı.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki metni uygun zarf-fiil eklerini kullanarak tekrar yazalım.

BİR BARDAK SU, PATLICANSIZ LÜTFEN!

Bir Amerikalı, tatilini geçirmek için İstanbul’a geldi. Otele yerleşti ve sonra yakınlardaki bir lokantada akşam yemeğine gitti. Hiç Türkçe bilmiyordu. Bu yüzden menünün ilk sayfasında rastgele bir yemeği işaret etti ve gösterdi. Garson bir patlıcan dolması getirdi.

Bir sonraki akşam Amerikalı yine aynı lokantaya gitti. Bu kez menünün ikinci sayfasına baktı ve bir başka yemeği işaret etti. Bu kez garson ona “patlıcan oturtma” getirdi.

Üçüncü gece Amerikalı şansını, yine aynı lokantada bu kez menünün üçüncü sayfasından bir başka yemekle denedi. Bu da bir başka patlıcan yemeği çeşidi “imam bayıldı”ydı. Gözlerine inanmadı.

Üç gün art arda patlıcan yemeği yedi ve öylece oteline geri döndü. Adam odasına gidiyordu. Tam o zaman otelin resepsiyon görevlisi kendisine “Bir şey istiyor musunuz?” diye sordu. Amerikalı, “Evet, lütfen bana bir bardak su getirin ama patlıcansız olsun.” dedi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştiririm.

beklemek mülakatlarda kaçınmak görünüş dürüst gitmek

İş görüşmesinde ilk imaj ve ilk 10 saniye önemlidir. Tanışma anında oluşan olumlu havanın devam etmesi önem taşır. Dış çok önemlidir. Uçuk kıyafetler, aşırı makyaj ve ağır parfümden gereklidir. İş görüşmelerinde erkek adaylar için koyu renk takım elbise daha etkili olur. Görüşme sırasında kendinizi net ifade etmelisiniz ve davranmalısınız. Yeteneklerinizi ifade edin ve o iş için istekli olduğunuzu vurgulayın. sorulan soruların cevaplarını verirken, gereksiz, uzun konuşmak doğru değildir. Mülakat saatinden 5-10 dakika önce orada olun. Daha erken ve orada uzun süre olmaz. Gitmiş olduğunuz firma hakkında araştırma yapın.

OKUMA

ESKİ TİCARET YOLLARI

İnsanlar eskiden ticaret yapmak için belirli yolları kullanırdı. Ticaret eskiden günümüzdeki kadar kolay yapılmıyordu. Bunun için insanlar aylarca süren seyahatlere çıkıyordu. Mallarını ise kervanlarla taşıyordu. Bu uzun yolculuklar sırasında kervansaraylarda dinlenip ticaret yollarını kullanarak gidecekleri yerlere ulaşıyorlardı. Bu ticaret yollarının en meşhuru İpek Yolu ve Baharat Yolu'dur. İpek Yolu Çin'in en uç noktasından başlayıp Anadolu'nun çeşitli yerlerinden geçer ve İstanbul'da birleşip Avrupa'ya gider. Bu yolda eski çağlarda ipek ticareti yapılmıyordu. Di-

ğer önemli ticaret yolu da Baharat Yolu'dur. Baharat günümüzden binlerce yıl önce Doğu ülkelerinde kullanılmıyordu. Daha sonra baharat Avrupa'da tanındı ve çok önemli bir ticaret ürünü oldu. Ama pahalı bir üründü. Baharat satın almak kolay değildi. Sadece varlıklı insanlar baharat alabiliyordu. Çünkü Doğu'da üretilen baharat Avrupa'ya Baharat Yolu ile gidiyordu. Bu da baharatın fiyatını etkiliyordu. Bu yollar sadece ticaret yapmayı değil, kültür alışverişini de sağlamıştır. Daha sonra birçok teknik gelişme oldu ve ticaret daha kolay yapıldı. Bu nedenle bu yollar da önemini kaybetti.

2. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Eskiden ticaret yapanlar nerede dinleniyordu?
2. Eskiden hangi ticaret yolları kullanılmıyordu?
3. Ticaret yolları ticaretin dışında ne sağlamıştır?
4. Bu yollar neden önemini kaybetti?

DİL BİLGİSİ

3. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Uludağ'a kayak yap..... gideceğim.
2. Seninle konuş..... çok zor.
3. Kitap oku..... çok seviyorum.
4. Evde yalnız kal..... beni korkutuyor.
5. Seni bir daha gör..... istemiyorum.

6. Benimle evlen..... istiyor musun?
7. Konuş..... anladım. Yalan söylüyor.
8. Bana hediye ver..... çok hoşlanıyorum.
9. Kocam geç saatlere kadar çalış..... istemiyor.
10. Ne zaman Türkçe öğren..... başladın?

4. Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Uçağa binmekten korkuyor musun?

.....

2. Yüzme biliyor musun?

.....

3. Resim yapmak zor mu kolay mı?

.....

4. Arkadaşlarıyla gezmeyi seviyor musun?

.....

5. En çok kiminle tanışmak istiyorsun?

.....

6. Nerede yaşamak istiyorsun?

.....

5. Aşağıdaki cevaplara uygun sorular yazalım.

1.?

Spor yapmayı sevmiyorum.

2.?

İnsanlara yardım etmeyi seviyorum.

3.?

İstanbul'da yaşamak çok güzel.

4.?

Evet, sizinle gelmek istiyorum.

5.?

Akşam dışarı çıkmak istiyorum.

6. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

Benim adım Serkan. Ben liseye gidiyorum. Her sabah 07:00'da uyanıyorum. Erken kalk..... sevmiyorum ama okula git..... için erken kalk..... lazım. Okuldan sonra arkadaşlarımla gez..... seviyorum. Daha sonra eve gel..... ödevlerimi yapıyorum. Üniversite sınavlarına da çalışıyorum. Liseyi bitir..... üniversite oku..... istiyorum. Üniversiteyi bitir..... sonra ticaret yap..... istiyorum. Çünkü bir şeyler al..... sat..... çok seviyorum.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki atasözlerini anlamlarıyla eşleştirelim.

1. Akan su yosun tutmaz. () 3. Zahmet olmadan rahmet olmaz. ()
2. Emek olmadan yemek olmaz. () 4. İşleyen demir pas tutmaz. ()

- a. Durağan durumdan hareketli duruma geçmek ve çalışmak, insandaki hantallığı, isteksizliği ve uyuşukluğu söküp atar. İnsanı canlı ve verimli yapar. Maddi yönden de kazanç sağlar.
b. Devamlı akan su, kendisini ve yatağını temiz tutar. Hareketlilik ve çalışkanlık, insanı canlı ve üretken yapar. Böylece o insan hem kendisine hem de başkalarına yararlı olur.
c. Sıkıntı çekmeden, güçlülere göğüs germeden, yorulup emek vermeden, olumlu ve güzel bir sonuç elde etmek mümkün değildir.
ç. Çok çalışmadan bir şey kazanıp meydana getiremeyiz. Yiyip içmek, harcamak ve kısacası yaşayabilmek için alın teri dö-kerek kazanmamız şarttır.

2. Bir şirketin yöneticisisiniz. Bir personele ihtiyacınız var. İki kişi bu iş için başvuruyor. Biri çok yakın bir arkadaşınız ve çalışkan. Diğeri bu işte uzman ama tanımıyorsunuz. Her iki kişi de güvenilir. Hangisini tercih edersiniz? Neden?

OKUMA

BAŞARI İÇİN 8 ANAHTAR

Vahap Küçük 1961 yılında Malatya'da doğdu. İlkokul ve liseyi Malatya'da okuduktan sonra askere gitti. Askerden döndükten sonra Malatya'da çeşitli işler yaptı. Bir süre sonra kardeşi Mustafa Küçük'le birlikte İstanbul'a gelip Zeytinburnu'nda bir tekstil atölyesi işletmeye başladılar. Küçük kardeşler ilk önce çeşitli firmalara fason üretim yaptılar. 1997 yılında LC Waikiki'yi satın alıp bir Türk markası yaptılar. Şimdi dünyada ve Türkiye'de yüzlerce mağazası olan bir markanın yönetim kurulu başkanı. Vahap Küçük başarısının 8 anahtarı olduğunu söylüyor. Bunlar: değişime ayak uydurmak, odaklanmak, bütçeli iş yapmak,

ahlaki değerlere bağlı kalmak, sabırlı olmak, vizyon ve misyon sahibi olmak, para ve insanı iyi yönetmek. Bunun için şu önerilerde bulunuyor:

- İşletmeler insanlar gibi planlı olmalıdır.
- Şirketler için, değişim vazgeçilmezdir.
- Yaptığımız işe odaklanmamız gerekir.
- Şirketlerin batmasının ana nedeni, ne kâr ne de müşteri kaybıdır. Şirketler parasını iyi yönetemediği için batıyor.
- Bütçeli iş yapmıyoruz. Ezbere iş yapıyoruz.
- Uzun yaşayan şirketlerin en önemli özelliklerinden birisi, etik değerlere bağlı kalması. Şirketin kul hakkını ilke edinmesi ve yasalara uyması gerekiyor.
- İş adamı bilgili olmak zorunda.
- Sabırsızlık en büyük problem. Kısa zamanda köşeyi dönmek, zengin olmak istiyoruz. Mücadele ruhumuz yok. Mücadele etmeliyiz. Bambu tohumunu ekersiniz, 5 yıl boyunca sularsınız ve hiç filiz vermez, 5 yıl toprak altında büyür. 5 yılın sonunda 27 metre filiz verir. Büyük hedef varsa, sabırlı olmak zorundayız.

3. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Vahap Küçük LC Waikiki'den önce neler yaptı?
2. Başarı için 8 anahtar nedir?
3. Bambu ağacı nasıl yetişir?
4. Şirketlerin uzun yaşamasının sebebi nedir?

DİL BİLGİSİ

4. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Çık..... kapısı nerede?
2. Türkiye'ye git..... tarihim belli değil.
3. Altının al..... ve sat..... fiyatını söyler misin?
4. Hava çok sisli olduğu için gör..... mesafemiz azalıyor.
5. Senin git..... çok üzüldük.
6. Yürü..... yap..... hoşlanıyorum.
7. Onun bak..... çok sert.
8. Uçağın kalk..... saati değişti mi?
9. Bu yemeğin piş..... süresi 30 dakikadır.
10. Biraz sessiz ol..... ve beni dinle..... istiyorum.
11. İstanbul'da yaşa..... alıştım.
12. Anla..... için sağ ol.
13. Annem akşamları eve geç gel..... kızıyor.
14. Sizin cevap ver..... bekliyorum.
15. Ailem benim doktor ol..... istiyor.

5. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

Ben Sara. Şimdi havaalanındayım. Biraz sonra uçağa bin..... İstanbul'a gideceğim. Ben İstanbul Üniversitesinde okuyorum. Yaz tatili için ülkeme geldim. Tatil bittiği için tekrar İstanbul'a dönüyorum. Tatilim çok güzel geçti. Ailemle ve arkadaşlarımla beraber çok eğlendik. Denize git....., gez....., geç saatlere kadar uyu..... bana çok iyi geldi. Ailem benim İstanbul'a dön..... üzüldü. Ben de biraz üzüldüm ama okulumu bitir..... için dön..... gerekli. İstanbul'daki arkadaşlarımla da özledim. Onlar çok iyi ve yardımsever insanlar. Onlarla beraber ol..... çok seviyorum. Uçağın kalk..... saati yaklaşıyor. Çık..... işlemlerimi yap..... uçağa gitmeliyim. İstanbul'da görüşürüz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki eski meslekleri fotoğraflarla eşleştirelim.

a. Kaşıkcı () b. Nalbant () c. Çömlekçi () ç. Kalaycı ()

OKUMA

ÇOK PARA KAZANDIRAN İLGİNÇ MESLEKLER

Su altı Kaynakçılığı

“Su altında kaynakçılık da mı olur?” demeyin. Denizin içinden geçen boru ve yakıt platformlarının onarımı ve inşasında bu kişilere çok önemli görevler düşüyor. Su altı kaynakçıları 4 aylık zorlu bir eğitimin ardından sertifikalarını almaya hak kazanıyor. Yüzme yeteneği ve lise diploması ise bu işe başlamadan önce kişilerden beklenen en önemli iki nokta. Mesleğe ilk girildiğinde ve işe başlandığında saat başına 17 ila 20 dolar kazanan su altı kaynakçıları, iki buçuk yıllık bir sürenin ardından maaşlarını ikiye katlayabiliyor.

Enerji Mühendisliği

Günümüzün en büyük problemlerinden biri enerji sorunudur. Bu alanda çalışan enerji mühendisleri, güneş enerjisiyle çalışan sokak lambaları ya da kendini yenileyen enerji sistemleri üzerinde çalışıyorlar. Elektrik, mekanik veya kimya mühendisi olan kişilerin ulaşabildiği bir kariyer olan enerji mühendisliği, kişilere 50.000 ila 100.000 dolar arasında gelir sağlayabiliyor.

Dijital Dedektiflik

Siber suçların tavan yaptığı günümüzde sistemlerin güvenliğini sağlamak son derece önemli. Gelecekte bir şirketin var olabilmesi için siber suçlulardan kendini gerektiği gibi koruyabilmesi gerekiyor. Bu sebeple bu alanda uzmanlaşmış elemanlara ihtiyaç da artacak. Dijital dedektif olarak da nitelendirilen bu meslek grubunda olan uzmanlar, bilgisayar bilimlerinde uzmanlaşarak bu mesleği eline alabiliyor ve maaşları 60.000 dolara kadar çıkabiliyor.

Gelecek Bilimci

Gelecek bilimci olmak için felsefeye, sosyal bilimlere hâkim olmak ve günlük hayatı çok iyi takip etmek gerekir. Böyle kişiler, gelecekte insanlığın ihtiyacını hissedeceği ve satın alacağı şeyleri bulmaya çalışır. Bazı büyük şirketler kendilerine gelecek yıllar için plan çizen ve yol gösteren bu kişilere yüksek ücretler ödeyebiliyor.

2. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Sualtı kaynakçıları ne iş yapar?
2. Dijital dedektif olmak için ne yapmak gerekir?
3. Enerji mühendisleri ne üzerinde çalışır?
4. Gelecek bilimcinin özellikleri nelerdir?

DİL BİLGİSİ**3. Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatıma çevirelim.**

1. Ben sana "Erken gel." dedim ama sen çok geç kaldın.
.....
2. O bana "Yavaş konuş." dedi.
.....
3. Biz onlara "Bir daha buraya gelmeyin." dedik.
.....
4. Doktor hastaya "Sağlığına dikkat et." demiş.
.....
5. Sen bana "Bu kitapları eve götür." demedin mi?
.....
6. Polis insanlara "Buradan geçmeyin." dedi.
.....

4. Aşağıdaki cümleleri doğrudan anlatıma çevirelim.

1. Öğretmen bize çok çalışmamızı söyledi.
.....
2. Annem bana iki ekmek almamı söyledi.
.....
3. Ahmet'e mutlaka bize gelmesini söyledim.
.....
4. Kardeşime yemekten önce ellerini yıkamasını söyledim.
.....
5. Babam bana yatmadan önce ışıkları kapatmamı söyledi.
.....
6. Onlar bize evi temizlememizi söylediler.
.....

EĞLENELİM ÖĞRENELİM**300 TL'YE AĞLIYORUZ**

Ali Öztürk, bir gün, bir caminin içine girdiğinde, tabutun başında hüngür hüngür ağlayan bir gençle karşılaştı. Yanına gidip "Çok mu yakınındı?" diye sordu. Genç "Hiç tanımadım." dedi. Çünkü o, cenazede para karşılığı ağlıyordu. Ali Öztürk, genç adama, "Senin gibi kaç kişi var?" diye sordu. "Çok." cevabını alınca, hepsini toplayıp dernek kurdu. Şimdi 300 kişiler. Ekibi bir saat camide, bir saat evde ağlıyor. "Müşterilerimiz ömründe kimseye zırnık koklatmamış, seilmeyen insanlar. Öldüğü zaman hanımı makyajı bozulmasını diye ağlayamıyor, miras da kalmış, bizi tutuyor." diyor Ali Öztürk. Cenazede ağlayanlar kişi başı 300 TL para alıyor. Ekibi, "hayatın güldürmedikleri"nden oluşuyor. Ayda derneğe 100-150 bin TL para giriyor.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki kelimelerle resimleri eşleştirelim.

1. acı () 2. bezginlik () 3. iğrenme () 4. keder () 5. mutluluk ()
6. neşe () 7. öfke () 8. şaşkınlık () 9. zevk () 10. sevinç ()

a

b

c

ç

d

e

f

g

ğ

h

2. Yukarıdakilerden hangileri metinde altı çizili "güçlü olumsuz duygusal durumlar" ifadesine örnektir?

OKUMA

VÜCUDUMUZ EVİMİZ

Vücudunuzu tanımak, size onu değiştirme, koruma ve güçlendirme imkânı tanır. Su borularınızda küçük bir tıkanıklık varsa tesisatçı çağırmanız. Lavabo pompasını kullanır, sorunu kendiniz çözmeye çalışırsınız. Mutfakta bir sinek görüp böcek imha ekibine haber vermezsiniz. Bir ampul patlarsa elektrikçiyi çağırmanız. Evinizin yeniliğini koruması konusunda kendinize güvenirsiniz. Küçük sorunların büyümeden çözülmesi daha ucuz ve etkilidir, bunu bilirsiniz.

Kemikleriniz kirişler gibidir, evinizin içsel yapısını korur, destekler. Gözleriniz pencerelerdir, ciğerleriniz havalandırma kanallarıdır, beyniniz sigorta kutusudur, bağırsaklarınız atık kanallarıdır, ağzınız mutfağınızdır, kalbiniz su deposudur, saçlarınız çimenlerdir (bazılarımızın çimenlikleri diğerlerine oranla daha verimli), fazla kilolarımız tavan arasındaki döküntülerdir.

Vücudunuzu bir ev gibi düşünmenizi istiyorum, kendi eviniz gibi. Evler ve vücutlar arasında büyük benzerlikler vardır. Hem eviniz hem de vücudunuz son derece önemli ve değerli mülklerdir. İkisi de paha biçilemez kişisel varlıklara barınak sağlar. İkisini de bütün gücünüzle inşa etmek ve geliştirmek istersiniz.

İşte vücudunuzu da uzun vadede korumak için önlemler almalısınız. Mesela haftada üç kez yirmişer dakika egzersiz yapmalı, kalp atışlarınızı hızlandırmalısınız. Bazı sağlık testlerini düzenli olarak yaptırmalısınız. **Güçlü olumsuz duygusal durumlar**dan ve stresten uzak kalmalısınız. Günde en az bir avuç kuruyemiş yiyin, zeytinyağını bol kullanın. Uzmanlara göre erkekler her gece 7-8 saat, kadınlar ise 6-7 saat uymalıdır. Yetersiz uyku, beyninizdeki bir mutluluk hormonu serotoninin daha az salgılanmasına neden olur. Bu durumu dengelemek için şeker ya da tütün gibi zararlı maddeler kullanırsınız. Uyku-ya aldırılmamak, damdaki sızıntıya aldırılmamak gibidir; işleri kötüleştirirsiniz.

3. Paragrafları, anlamlı bir metin olacak şekilde sıralayalım.

1	2	3	4

4. Aşağıdakileri metne göre eşleştirelim.

1. Vücudumuzu tanımalıyız çünkü bu sayede	a. canımız sağlığa zararlı yiyecekler çeker.
2. Vücudumuzu korumak için önlem almalıyız çünkü	b. küçük ama etkili önlemlerdir.
3. Yeteri kadar uyumalıyız, aksi halde	c. daha büyük sorunlar çıkmasını istemeyiz.
4. Stresten uzak durmak, egzersiz yapmak	ç. onu koruyup güçlendirebiliriz.

DİL BİLGİSİ

5. Aşağıdaki cümleleri gereklilik kipi ile tamamlayalım.

- Arkadaşlarımı çağırmadan önce evi temizle.....
- Gece yatarken bütün elektronik cihazlarınızı kapa.....
- Vize almak için nereye git.....?
- Sınıftaki herkes kısa bir konuşma yap.....
- Avukat Beyi görmek için ne zaman gel.....?
- Biz yarın saat 08.00'da ofiste ol.....
- Sence ona doğruları söyle....., söyle.....?
- Sen hiçbir zaman herkese her şeyi söyle.....
- Acaba o toplantıya katıl.....?
- İşlerini zamanında bitirip teslim et.....
- Bu dosyayı da imza.....?
- Onlar hastanede bu kadar yüksek sesle konuş.....
- İstasyona gitmek için hangi yolu kullan.....?
- İstanbul'da ilk önce Topkapı Sarayını gör.....
- Doktor Bey! Yarın mutlaka hastaneye gel.....?

6. Aşağıdaki roller için uygun uyarı cümleleri yazalım.

- Anne → Çocuk:
- Doktor → Hasta:
- Öğretmen → Öğrenci:
- Müdür → Personel:
- Şoför → Yolcu:
- Mağazacı → Müşteri:

7. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Evden çıkmadan önce	a. randevu almalısın.
2. Alışveriş yaparken	b. ışıkları kapatmalısın.
3. Tatile çıkmadan önce	c. yeni modelleri araştırmalısın.
4. Doktora gitmeden önce	ç. camları kapamalısın.
5. Sınıftan çıkmadan önce	d. sofrayı kurmalısın.
6. Yemek hazırladıktan sonra	e. fiyatları karşılaştırmalısın.
7. Yeni bir bilgisayar almadan önce	f. rezervasyon yaptırmalısın.

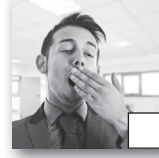
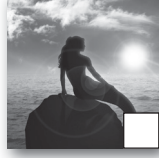
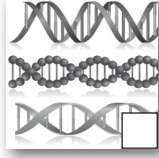
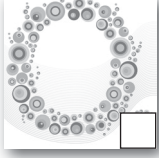
ÜNİTE 3

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK

B. UZUN VE SAĞLIKLI YAŞA

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Metinde altı çizili kelimeleri resimlerle eşleştirelim.

OKUMA

MIT Mİ GERÇEK Mİ?

Beyninizin sadece bir kısmını kullanıyorsunuz. Aslında beyninizin tamamını kullanıyorsunuz, sadece farklı zamanlarda farklı parçalarını ve bölümlerini çalıştırıyorsunuz. Bu nedenle beynimizin tamamına ihtiyacımız var.

Beyin ne kadar büyük ise o kadar iyi düşünür. Beynin büyüklüğü sadece genetik (1) bir konudur ve zekânızı göstermez. Aslında Einstein'ın beyni sadece 2,3 kg idi; yani ortalama bir beyinden %10 daha küçüktü.

Dedemde Alzheimer (2) hastalığı var. Bütün hafıza kaybı durumları Alzheimer değildir çünkü bazen asıl neden beyindeki başka bir problem olabilir. Alzheimer'ın ilk belirtilerini anlamak için şu testi yapmanız gerekir: Dedenize yedi haneli bir telefon numarası verin ve aklında tutmasını isteyin. Beş dakika sonra herkes 0-4 rakam hatırlayabilir. Ama sadece üç numara verirseniz Alzheimer hastası hiçbirini hatırlayamaz ama diğer hastalar hatırlar.

Beyninize kondisyon hareketleri yaptırabilirsiniz. Bir ayağınızın üstünde durun ve gözlerinizi kapatın. Düşmeden ne kadar durabiliyorsanız beyniniz o kadar genç demektir. 45 yaşın üstünde 15 saniye çok iyi bir süredir. Bu denge, beyin gücünüzün önemli bir göstergesidir.

Kahve beyin için iyidir. Araştırmalara göre günde 680 ml kahve içmek, Parkinson hastalığı riskini %40 ve Alzheimer hastalığı riskini %20 azaltıyor. Neden mi? Açıkçası, emin değiliz. Kafeinin nörotransmitterler (3) üstünde yararlı etkileri var, sadece bunu biliyoruz. Dikkat! Çok fazla kafein kalp çarpıntısına, mide rahatsızlıklarına, migrene ve gerginliğe yol açabilir.

Mekik çekmek (4) sırtınızı, belinizi korur. Doğru. Karın egzersizleri sadece sırt kaslarınızı ve kemiklerinizi güçlendirmekle kalmaz, sırtınızdaki yükü ve baskıyı da azaltır.

Yüzmek eklemlerinize (5) iyi gelir. Deniz kızı (6) değilseniz, yüzmek, eklem ağrılarından kurtulmanızı garanti etmez. Ama bu ağrılarının başlamasını geciktirebilir, formunuzu da korumanızı sağlar.

Esniyorsunuz çünkü yorgunsunuz. Aslında sebep kısmen budur. Esnemenizin teknik olarak sebebi kandaki oksijenin (7) yetersiz olması. Esnirken (8) farkında olmadan derin nefes alırız ve daha fazla oksijeni kana karıştırırız.

2. Aşağıdaki bilgilerin hangileri metinde var? İşaretleyelim.

1. Beynimizin yaşını bulma yolu ()
2. Bellek sorunlarını birbirinden ayırma yöntemi ()
3. Beyin gücünün önemi ()
4. Beynin çalışma biçimi ()
5. Bazı egzersizlerin yapılışı ()
6. Yüzmenin faydaları ()
7. Esnemenin oluşumu ()

DİL BİLGİSİ

3. Aşağıdaki cümleleri gereklilik kipi ile tamamlayalım.

1. Babalar günü için babanıza güzel ve işlevsel bir hediye seç..... .
2. Dünkü dersi iyi anlayamadım, öğretmene sor..... .
3. Yeni bir araba almadan önce eşimin fikrini al.....? .
4. Festivaldeki birkaç film tam sana göre. Mutlaka bir ara gidip izle..... .
5. Evcil hayvanların bakımını düzenli olarak yap..... .
6. İş başvurusu yaparken öncelikle mükemmel bir özgeçmiş hazırla..... .
7. Bu akşam dışarıya çıkamam, arkadaşımın çocuğuna bak..... .
8. Öğrenciler konuyu hiç anlamamış. Her şeyi en baştan anlat..... .
9. Para biriktirmek istiyorum. Bunun için herkes tatil yaparken ben çalış..... .
10. Bu kitap benim değil, ödünç aldım, hafta sonuna kadar arkadaşşıma geri ver..... .

4. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Ders başlamadan önce	a. sağlıklarına dikkat etmeleri lazım.
2. Akrabalarını ve arkadaşlarını	b. dişlerini fırçalamalısın.
3. Her derse	c. özel günlerde hatırlaman gerekir.
4. Sınıftan çıkarken	ç. düzenli olarak kullanmak zorundasınız.
5. Günde üç kez	d. bu ödevi bitirmem lazım.
6. Doktora gitmeden önce	e. vaktinde gelmelisiniz.
7. Çocuklar ders çalışırken	f. randevu almak gerekir.
8. Benim bir an önce	g. bir fincan kahve içmem lazım.
9. Kadınların özellikle hamileyken	ğ. ışıkları kapatmanız lazım.
10. Siz bu ilaçları	h. sessiz olmamız lazım.

ÜNİTE 3

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK C. ALTERNATİF SAĞLIK

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Doğanın sağlığımız üzerinde nasıl etkileri vardır? Aşağıdaki başlıklara göre konuşalım.

Toprak

Hava

Deniz

OKUMA

DOĞA ANA

Özgürlüğü, zekâyı, güzelliği, çeşitliliği arıyorsanız; gelişmenin kaynağını merak ediyorsanız o zaman yönünüzü doğaya vermelisiniz. Kaynak oradadır. Toprağa bakmalısınız. Kökler oradadır. Toprak, yeryüzünün bereket dolu örtüsüdür. Topraktaki temel maddeler, mineraller, elementler ve su tüm canlılara hayat verir. Bitkilerdeki enerji hayatın sürmesini sağlar, canlıları besler. Doğanın bu düzeni hayatın ta kendisidir. Bitkilerin kimyası mevsimlere, iklimlere göre değişir. Zifiri karanlıktan gündoğumuna ve gün batımına kadar tüm evreleri bitkiler hisseder. Eşsiz güzellikte ve çeşitte binlerce bitki yetişir. Bu güzellik sanata ilham, yaşama estetik verir; özüyle insanın gelişimini sağlar, ona sağlık ve mutluluk verir.

İnsan, hayata gözlerini yeşil elbiseli toprak ananın kucağında açtı. Milyonlarca yıl öncesinden günümüze dek yaşamın temel kaynağı bitkiler, insanların ilk laboratuvarı, ilk eczanesi olmuştur. Bitkilerin çiçeklerine, sapına, köklerine dokunan kadın elleri artık şifa vermeye başlamıştır. Şifacı kadınlar, doğal tedaviler ilk insan topluluklarının hekimleri olmuşlardır.

Bitkiler sadece hastayı iyileştirmez; sağlıklı insanın bağışıklık sistemini güçlendirir, beden ve ruh sağlığının ahengi olur. İnsanları tehdit eden tüm hastalıkların ve çıkabilecek hastalıkların şifası doğadadır. Güzelliğin, gücün kaynağı doğadadır. Yeter ki araştırılsın, elde edilen tecrübeler toplansın.

2. Metinde aşağıdaki sorulardan hangilerinin cevapları var? İşaretleyelim.

1. Özgürlük ve çeşitliliği nerede bulabiliriz? ()
2. Güzelliğin ve zekânın kaynağı nedir? ()
3. Toprak hangi ürünleri verir? ()
4. Farklı bitki çeşitleri hangi farklı besinlere ihtiyaç duyar? ()
5. Sanat, ilhamını nelerden alır? ()
6. İlk doktorlar kimlerdi? ()
7. Bitkiler ne işe yarar? ()

DİL BİLGİSİ

3. Aşağıdaki boşlukları “-mAllydi” ile dolduralım.

1. Bugünleri düşünerek biraz para biriktir..... . Şimdi hiç param yok.
2. Hasta mıymışsın? Doktor kontrollerini aksat..... .
3. Kayıtlarımız iki hafta önce kapandı. Daha erken gel..... .
4. Madonna bir daha İstanbul'a gelmez, konserine git..... .
5. Bana çok kırılmış. Onunla o kadar ağır konuş..... ?
6. Odadan çıkarken ışığı açık bırak..... . Faturan çok yüksek gelecek.
7. Öğrenciler sınıfları temiz ve düzenli bırak..... . Şimdi çok işimiz var.

8. Telefonumun pili bitiyor, onu şarja koy.....
9. Tüm oteller doluymuş. Tatilimizi daha erken planla.....
10. Üşürsün tabi, bu mevsimde orası çok soğuk olur, kalın giysiler götür.....
11. Yazın dışarıya çıkmadan önce güneş kremi sür.....
12. Konser çok güzeldi. Bence sen de gel.....
13. Bugünkü toplantıya katıl.....? Çok işim vardı gelemedim.

4. Aşağıdaki durumlara örnekteki gibi cevap yazalım.

Örnek: Beşiktaş'ta cüzdanim ve telefonumu çaldılar.

Daha dikkatli olmalıydın.

1. Son vapuru kaçırdım.

.....

2. Gece hiç uyuyamadım.

.....

3. Başım çok ağrıyor.

.....

4. Sınıfta ben hariç herkes yüksek not aldı.

.....

5. Sevgilim beni terk etti.

.....

6. Aslı'yla kavga ettik.

.....

7. Açlıktan ölmek üzereyim.

.....

8. Annemle kavga ettim.

.....

9. Hastayım.

.....

10. İşe geç kaldım.

.....

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki organlarımızı korumak için ne yapmalıyız? Ne yapmamalıyız? Örnekteki gibi yazalım.

Örnek: Cilt: Bol bol duş almalıyız.

1. Kalp:

6. Göz:

2. Karaciğer:

7. Beyin:

3. Böbrek:

8. Kemik:

4. Akciğer:

9. Bağırsak:

5. Mide:

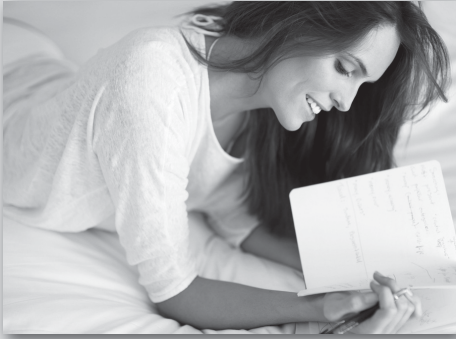
10. Kulak:

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını açıklamalarıyla eşleştirelim.

1. mutluluk reçetesi	a. başarılı olmanın yolları
2. kendini kandırmak	b. aynı amaç için çekişme, yarışma
3. tutarlı	c. realist
4. gerçekçi	ç. inanmak istediği şeye inanmak
5. başarının anahtarı	d. mantık kurallarına uygun
6. rekabet	e. hayal kurma yeteneği
7. hayal gücü	f. mutlu olmak için tavsiyeler

OKUMA

GÜNLÜK TUTMANIN BAŞARIYA ETKİSİ

Bilim adamlarına göre insanlar mutluluğu öğrenir. Mutlu olmak için çeşitli yollar ararız. Uzman Wilhelm Schmid Bode, Alman Bunte dergisindeki mutluluk reçetesinde “İnsan gerçek mutluluğu dışarıda değil, kendi içinde aramalıdır. Günlük tutarak mutlu anları kalıcı hâle getirebiliriz.” diyor.

Günlük tutmak kendimizi unutmamızı engeller; neleri seviyoruz, neleri sevmiyoruz, bunları ortaya koyar. Günlük tutarak kendimizle konuşuruz, kendimizi kandırma ihtimalimiz düşüktür, olayları gerçekçi olarak yazarız ve kendi hatalarımızı

daha kolay görürüz. Günlük tutmak kendimizi izleme şansı verir, daha tutarlı bir hayat süreriz.

Günlük tutarak kendi çizgimizi biz belirleriz ve hedefimizi daha gerçekçi olarak ortaya koyarız. Günlük; varlığımızı, yerimizi ve hedefimizi bize daima hatırlatır. Başarının anahtarı kendini tanımak ve hedefini ayakta tutmaktır. Günlük tutmanın başarıya etkisi çok büyüktür.

Günlük tutmanın kuralları nelerdir? Araştırmalara göre son yıllarda günlük tutmada artış oldu. Bu artış internette günlük tutma oranlarından kaynaklanıyor. Bu, çok sevindirici çünkü günlük tutmak ayrıca iletişimi, dil becerisini, yaratıcılığı artırır. Günlük tutarken şunlara dikkat etmekte fayda var:

1. Eğer internette günlük yazıyorsanız, kişisel bilgilerinizi vermemelisiniz.
2. Günlük tutarken bilgiler kalıcı oluyor, bunu unutmamalısınız.
3. Günlük tutarken sevgi ve nefretlerinizi ılımlı, sakin ve hoşgörülü bir şekilde yazmalısınız.
4. Günlük tutan kişilerle rekabet etmemelisiniz.
5. Farklılıklarımızı unutmadan ve kendinizi tanıma ortamı yaratarak hayal gücünüzü ayakta tutacak şekilde günlük tutmalısınız.

2. Metne göre aşağıdaki cümleleri tamamlamak için verilen seçeneklerden hangisi yanlıştır? İşaretleyelim.

1. Günlük tutmak faydalıdır çünkü

- a. stresimizi azaltır. ()
 b. zevklerimizi belli eder. ()
 c. amaçlarımızı hatırlatır. ()
 ç. yolumuzu çizerken gerçekçi olabiliriz. ()

2. İyi bir günlük

- a. biraz gizlilik içermelidir. ()
 b. başkalarına saygı göstermelidir. ()
 c. rakiplerinden daha iyi olmalıdır. ()
 ç. duyguları ifadede abartıdan kaçınır. ()

3. Başarılı olmak için

- a. amaçlarına bağlı kalmak gerekir. ()
 b. insan kendiyile ilgili bilgi sahibi olmalıdır. ()
 c. günlük tutmalıyız. ()
 ç. insanlarla iyi ilişkiler kurmalıyız. ()

DİL BİLGİSİ

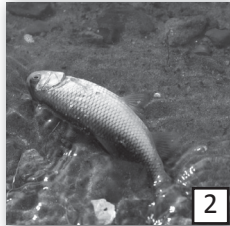
3. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Üniversite sınavına başvurmak için	a. günleri sayıyorum.
2. Baharda bitirmek üzere	b. doktorun odasına girdi.
3. Tatile çıkmak için	c. az çalışmadık.
4. Beni anlamanız için	ç. öğrencilere ödev veriyoruz.
5. Muayene olmak üzere	d. kursa geliyorum.
6. Yeni iş arkadaşımızla tanışmak için	e. daha başka ne yapabilirim?
7. Bugünlere gelebilmek için	f. otobüse bindim.
8. Evde de çalışmalarını için	g. yeni bir proje aldık.
9. Okula gitmek için	ğ. iki gününüz var.
10. Türkçe öğrenmek için	h. can atıyoruz.

4. Aşağıdaki resimlere bakalım ve "-mak üzere" kullanarak cümleler yazalım.

1

2

3

4

1.
 2.
 3.
 4.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. İnternette bir ders ya da kurs takip ediyor musunuz? Daha önce ettiniz mi? Çevrimiçi dersler faydalı olabilir mi? Neler düşünüyorsunuz?

OKUMA

EĞİTİMDE İNTERNETLE FIRSAT EŞİTLİĞİ

Her şey 2004 yılında başladı. Salman Khan, Boston'da bir yatırım şirketinde çalışıyordu. ABD'nin New Orleans şehrinde Bangladeşli bir baba ve Hindistanlı bir annenin çocuğu olarak 1976'da dünyaya geldi. MIT'den iki diploması ve Harvard'dan MBA derecesi olan üstün başarılı ve iş dünyasında özellikle yatırım sektöründe geleceği çok parlak biriydi.

Ondan yaklaşık 2500 km uzakta, doğduğu şehir New Orleans'ta yaşayan, yedinci sınıf öğrencisi kuzeni Nadia, ailesi ile birlikte Khan'ın düğününe katılmak üzere Boston'a geldi. Laf arasında Khan, Nadia'ya birkaç matematik sorusu sordu ve cevaplardan memnun kaldı. Fakat ertesi gün kahvaltıda Nadia'nın annesi ile konuşurken öğrendi ki kuzeni matematik dersinde zorluk çekiyor ve bir üst seviyeye geçemiyordu. Khan düğünden sonra New Orleans'a dönen Nadia'ya önce telefon ve internet üzerinden "yahoo doodle" programı ile yardım etmeye çalıştı. "Daha iyi nasıl yardım edebilirim?" diye çok düşündü.

İş yerinden bir arkadaşının tavsiyesi üzerine, elektronik bir kalem ile sümen (pad) üzerine yazarak sanki kuzeni yanındaymış gibi ders anlatmaya başladı. Yazıyı ve sesi bir yazılım sayesinde kaydediyordu. Bunları kaydedip You Tube aracılığıyla kuzenine gönderdi. Sonuç olağanüstüydü, Nadia bu dersler sayesinde matematik sınavlarından çok iyi notlar alarak bir üst seviyeye geçti. Aynı zamanda çok ilginç bir şey daha oldu. Dünyanın dört bir yanından binlerce insan bu videoları izlemeye başladı. Çocukların videolar sayesinde derslerdeki başarıları arttı, ebeveynlerden teşekkür mesajları yağdı.

Kahn 2009'da yatırım şirketindeki işinden ayrıldı. Zamanını, evin bir köşesindeki masasının başında, bilgisayarında ders anlatmakla geçirmeye başladı. Çalışmalarını Kahn Akademisi adı altında kendi web sitesi üzerinden kâr amacı gütmeyen devam ettirdi. Amacı çağdaş, kaliteli dersleri dünya çapında ihtiyacı olan herkese bedava sunmaktı.

2. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Kahn’ın eğitim çalışmaları tesadüfler sonucunda başladı. ()
2. Kahn ailesine ve yardıma ihtiyacı olan insanlara karşı ilgisiz bir insan. ()
3. Kahn evlendikten sonra yatırım şirketinde çalışmaya başladı. ()
4. Kahn 33 yaşında kariyerini yarıda bırakarak işinden ayrıldı. ()
5. Kahn Boston’da doğdu, okudu ve evlendi. ()
6. Nadia, kuzeninin yardımlarıyla hedefine ulaştı. ()
7. Kahn’ın ders anlatımları, Nadia sayesinde popüler oldu. ()

DİL BİLGİSİ

3. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Bir saat yürüyüş yapmaktansa	a. hâlâ doymadı.
2. Bütün işi ben yapmama rağmen	b. evde oturmayı yeğlerim.
3. Her sabah temizlik yapılmasına rağmen	c. kendimi çok yorgun hissediyorum.
4. Çocuk dört hamburger yemesine rağmen	ç. bir restorana gitmeyi tercih ederim.
5. Partiye bu elbiseyle gitmektense	d. gün sonunda her yer yine karman çorman.
6. Bu güzel havada oturup ders çalışmaktansa	e. dışarı çıkıp güneşin tadını çıkaralım.
7. Bu paraya o arabayı almaktansa	f. yarım saat koş, daha iyi.
8. Bütün gün hiçbir şey yapmama rağmen	g. övgüleri o topluyor.
9. Çok dikkat etmesine rağmen	ğ. kendine küçük bir ev alabilirsin.
10. Burada yemek yemektense	h. hala hatalar yapıyor.

4. Aşağıdaki resimlere bakalım. “-mAktAnsA” ve “-mAsInA rağmen” yapılarını kullanarak cümleler yazalım.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

ÜNİTE 4

EĞİTİM HAYATI

C. HER YAŞTA EĞİTİM

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Ülkenizde üniversiteye hangi yaş grubundaki insanlar gidiyor? Bu yaş grubunun dışında farklı yaş gruplarında üniversiteye gitmek yaygın mı?

OKUMA

TÜRKİYEDE EĞİTİM YAŞI

ÖSYM'nin istatistiklerine göre, üniversitelerde, 18-23 olarak kabul edilen öğrenim çağı dışında 30 yaşın üzerindeki öğrenci sayısı hiç de az değil. 2008-2009 akademik yılı verilerine göre, üniversitelerde açık öğretim dâhil 2.889.070 öğrenci okuyor. Bunlardan 152.501'i 35 yaşın üstünde. Üniversitelerde okuyan 30-35 yaş arasındaki 169.975 kişiden 73.193'ünü, 35-39 yaş arasındaki 87.584 üniversiteliden 31.807'sini, 40 yaş üstü 64.917 kişiden 18.990'ını kadınlar oluşturuyor. Öğrenim düzeylerine göre 30 yaşın üstündekilerin çoğunluğu açık öğretimden yararlanıyor. 30 yaşın üstünde açık öğretimin ön lisans programlarında 103.496, lisans programlarında 156.447 öğrenci bulunuyor. Üniversitelerde 40 yaşın üstünde ön lisans programlarında 4.375, lisans programlarında da 777 kişi ders takip ediyor.

Lisansüstü Eğitim

Türkiye'de lisansüstü eğitim en çok 24-26 yaşlarında yapılıyor. Lisansüstü eğitimi 30 yaşın üstünde alan öğrencilerin toplam sayısı 32 bin 747 kişi. Yüksek lisans eğitimi gören 17.644 öğrenci 24 yaşında, 16.123 öğrenci 25 yaşında, 12.671 öğrenci ise 26 yaşında. Sonraki yaş gruplarında yüksek lisans yapan öğrencilerin sayısı düşmeye başlıyor. Üniversitelerde 30-34 yaş arasında 10.785, 35-39 yaş arasında 3.769, 40 yaş üstünde 1.822 kişi yüksek lisans yapıyor. Doktora eğitimi alan öğrencilerin sayısı da 30-34 yaş arasında 10.992, 35-39 yaş grubu arasında 3.496, 40 yaşın üstünde 1.883 kişi olarak belirlendi.

2. Aşağıdaki bilgilerden hangileri metinde var? İşaretleyelim.

1. Türkiye'de üniversiteye başlama yaşı ()
2. Üniversitedeki toplam yıllık öğrenci sayısı ()
3. 40 yaşından büyük erkek öğrenci sayısı ()
4. Çeşitli yaşlara göre öğrenci sayısı dağılımı ()
5. 25-30 yaş arası öğrenci sayısı ()
6. 26 yaşından büyük yüksek lisans öğrenci sayısı ()

DİL BİLGİSİ

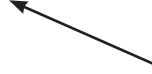
3. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Ağrı kesiciye rağmen
2. Başka işin olsa bile
3. Bütün evi aramama rağmen
4. Bu kadar erken bir saatte yatsam bile
5. Tüm diyetlere rağmen
6. İşinden memnun olmasan bile
7. Gece yarısı olmasına rağmen
8. Son sınavda iyi not alsan bile
9. Şimdi yola çıksanız bile
10. Soğuk havaya rağmen
- a. uyuyabilirim.
- b. bu kuru geçemezsin.
- c. dükkânlar hâlâ kapanmamış.
- ç. proje sonuna kadar beklemelisin.
- d. dışarıda oturuyorlar.
- e. kilo veremedi.
- f. filme yetişemezsiniz.
- g. kediyi bulamadım.
- ğ. bizimle gelmek zorundasın.
- h. başının ağrısı geçmedi.

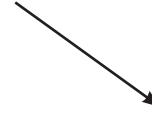
4. Resimdeki çocuk çok kararlı / kendinden emin görünüyor. Sizce;

- ne olsa bile
- ne olmasa bile
- neye rağmen neyi yapacak? Örneklerdeki gibi cümleler yazalım.

Notlarım düşük olsa bile
babam bana bisiklet alacak.

Annem izin vermese bile o
maça gideceğim.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

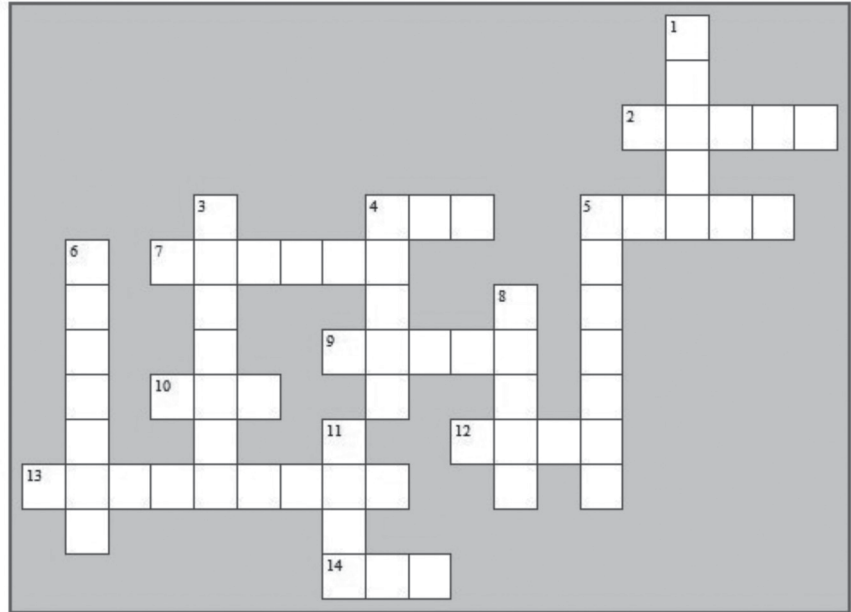
Bulmacadaki boşlukları, verilen kelimelerin eş ve yakın anlamlılarıyla dolduralım.

Soldan Sağa

- yaşıt
- karşıt
- fark
- örneğin
- cevap
- duygu
- koşul
- hakikaten
- hatıra

Yukarıdan Aşağıya

- düşünce
- eğitim
- vakit
- detay
- sorun
- çevre
- kere

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Siz yıllardan beri hangi ülke ve şehre gitmeyi hayal ediyorsunuz?
2. Hayallerinizdeki şehre kiminle gitmek istersiniz?
3. Sarayları ve müzeleri mi gezmekten hoşlanırsınız, yoksa alışveriş yapmayı veya eğlence yerlerine gitmeyi mi tercih edersiniz?

OKUMA

YAZ TATİLİNDE NE YAPSAM?

Nevin: Bu yaz tatilinde ne yapacaksınız?

Merve: Şimdiye kadar bunu hiç hayal etmedim. Sen ne yapacaksın?

Nevin: Benim hayalimde yıllardan beri St. Petersburg'a gitmek, "Beyaz Geceler"i görmek vardı. Bu yaz, bu hayalimi gerçekleştirmek istiyorum. Sen oraya gittin mi?

Merve: Evet, gittim. Gerçekten hayal gibi bir şehir. Keşke ben de sizinle gelsem de şehir dışındaki çarların "Yazlık Sarayı"nı tekrar gezsem. Sarayın bahçesindeki havuzları görsem, o kadar çok çeşitli havuz vardı ki... Sarayın bahçesi, o kadar büyük ki arkadaşımın üç tekerlekli bisiklet faytonla gezdik. "Kışlık Sarayı"nı müze yapmışlar. "Hermitage" de dünyanın en eski müzesiymiş.

Oraya doyamadım ki daha birçok yeri de göremedim. Keşke oraları yeniden görsem.

Nevin: Bunları ilk defa senden duyuyorum. Bazı arkadaşlar oraya gitmişler, diğer Avrupa şehirlerinden farkı yok, diyorlar.

Merve: Ben onların bu düşüncelerine katılmıyorum. Müzeleri, sarayları, köprüleri, kanalları ile harika bir yer kuzeyin Venedik'i. Hâlâ rüyalarımda oraları geziyorum.

Nevin: Sen de bizimle gelsen ne iyi olur! Henüz tura para yatırmadık.

Merve: Kızıma kim göz kulak olacak? Altan'ın iş gezisinden dönmesine daha zaman var. Keşke erken dönse de Işıl'ı ona bıraksam. Tur parasını ne zaman yatracaksınız?

Nevin: Önümüzdeki hafta parayı yatıracacağız. İşlerini ayarlasan da bizimle gelsen, ne güzel eğleniriz.

Merve: Neviiin! Benim kanıma giriyorsun. Ben de oraları tekrar görmek istiyorum, hele sizlerle olursa daha çok eğleniriz ama Işıl'ı kime bırakacağım?

Nevin: Kız kardeşin o zamana kadar burada olmayacak mı? Ondandır rica etsen.

Merve: Bu aklıma gelmemişti. Hemen şimdi ona telefon ediyorum. Umarım size katılabilirim...

4. Metinde geçen aşağıdaki deyimleri açıklayalım.

1. kanına girmek:
2. hayal gibi:
3. işini ayarlamak:
4. göz kulak olmak:

5. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Nevin St. Petersburg’a gitmek istiyor. ()
2. Merve hayalperest bir kızdır. ()
3. Merve, St. Petersburg’u beğenmiyor. ()
4. St. Petersburg Venedik’e benziyor. ()
5. Merve St. Petersburg’a gitmek istemiyor. ()
6. Merve’nin eşi iş gezisinden dönmek üzere. ()
7. Merve kızını annesine bırakacak. ()

DİL BİLGİSİ

6. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Bu akşam dışarı çıksak mı?	a. herkes onu daha çok sevecek.
2. Ağabeyim bu akşam eve erken gelse de	b. alışverişe çıksam.
3. Biz artık ders çalışmasak mı?	c. balık yesek.
4. Artık akşamları yemek yemesem mi?	ç. Bu aralar çok kilo aldım.
5. Yarınki toplantıya gelmesem mi?	d. Öğleden sonra önemli bir randevum var.
6. Kızım her hafta beni aramasa	e. meraktan ölürüm.
7. Murat böyle kötü şakalar yapmasa	f. Canım güzel bir lokantada yemek istiyor.
8. Maaşımı alsam da	g. beraber maça gitsek.
9. Zeynep’ler bu akşam bize gelmeseler mi?	ğ. Ben çok yorgunum.
10. Bu hafta birlikte Şile’ye gitsek de	h. Çünkü benim canım çok sıkıldı.

7. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Yarın hava güzel olursa beraber Kilyos’a yüzmeye git.....?
2. Keşke demli bir çay ol..... da kekle birlikte iç.....
3. Keşke sınıfımız bu kadar kalabalık ol.....
4. Keşke ailem yanımda ol..... da rahat rahat gezebilsem.
5. Keşke yarın yağmur ol..... Hava sıcak ol.....
6. Keşke hafta sonu işim ol..... da birikmiş ütülerimi yap.....
7. Keşke senin gibi iyi niyetli ve güler yüzlü ol.....
8. Keşke dünyada hastalıklar ol.....
9. Şimdi çok meşgulüm, bu konuyu şimdi görüş.....?
10. Keşke şehir merkezinde değil de deniz kenarında bir evim ol.....

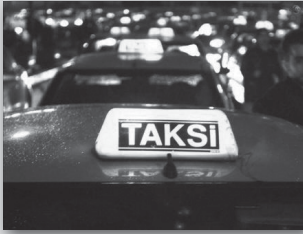
HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını uygun boşluklara yerleştirelim.

gaza bastı baştan aşağı titredi boşuna dolanıp durdum yakarsın evinin yolunu tuttu
umursamaz düşüncelere dalmışken vicdan azabı çekiyor düşüncelerinden sıyrıldı

1. Bugün de çarşıda Oğlumun düğünü için bir kıyafet bulamadım.
2. Sınavda kopya çekme, benim kâğıdıma da sakın bakma! Yoksa kendini de beni de
3. Yarın sınavın var. Hâlâ oturup televizyon izliyorsun. Ne çocuksun!
4. Yarınki toplantı gündemini düşünüyordu. Arkadaşının seslenmesiyle
5. Kötü haberi alınca
6. Hâlâ annesine yalan söylediği için
7. Şoför müşterisiyle kavga edince hırsla ve oradan uzaklaştı.

OKUMA

TAKSİ

Taksici, taksisiyle karanlık caddelerde yol alıyordu. Vakit gece yarısını geçiyordu. Arabasına sevgiyle baktı ve “Ekmek tekнем.” diye mırıldandı. Saatine baktı, bir “Of!” çekti. “İki, üç müşteri daha bulsaydım ne iyi olurdu, boşuna dolanıp durmazdım.” dedi kendi kendine. Ertesi gün erkenden ağabeyine gidecekti, bunun için evine erken dönmek istiyordu. Öfke ile “Ah! Ağabey, şu kumarı bırakmıyorsun, tefeciler de yakana yapışıyor. Gerçi ‘Parayı bugün bul’ diyordun ama olmadı. Sabah borç-harç alıp seni tefecilerden kurtaracağım ama böyle devam edersen beni de yakacaksın, aileni de!” diye düşündü.

Bu düşüncelere dalmışken yan yoldan bir adam çıkarak taksiye el salladı. Taksici, hemen adamın önünde durdu. Adam taksiye bindi ve telaşla “Lütfen acele edin, şu ara sokakta!” dedi. Taksici, hasta birini alacaklarını zannetti ama adam konuşmaya başlayınca anladı. Müşteri “Aman Allahım! Korkunç bir şey, adamı dört yerinden bıçaklamışlar. Adam neredeyse kan kaybından ölecek. Herkes yardım edeceği yerde toplanmış seyrediyor. Ne kadar duygusuz, umursamaz bir toplum olduk.” dedi. Taksicinin canı sıkıldı. “Arabam kan içinde kalacak.” diye düşündü.

Adam “İki taksi çağırdım ama taksiler yaralıyı almayınca şok oldum, hâlâ inanamıyorum. Adamcağız ölmek üzere, yardım edeceklerine gaza basıp gidiyorlar. İşte geldik. Yaralı, şu kalabalığın içinde.” dedi. Taksici nazik bir sesle “Siz yaralıyı getirin, ben de arabanın yönünü çevireyim de vakit kaybetmeyelim.” dedi. Adam “Tamam!” diyerek arabadan indi, kalabalığın arasına koştu ve “Açılın! Açılın taksi geldi.” diye bağırdı. Ama daha yaralının yanına varmadan uzaklaşan araba sesiyle irkildi, hızla döndü. Taksici, arabasının plakası görünmesin diye ışıklarını söndürerek hızla uzaklaşıyordu. İçinden bir şeylerin koptuğunu hissetti, ağlar gibi bir sesle “Yarabbi! Bu taksi de yaralıyı alacağına kaçtı.” diye inledi.

Taksici dikiz aynasından arkasına baktı. Bağırışmalara, küfürlerle aldırmandan kendi kendine söylenip gaza bastı. “Bana ne yahu, işin yoksa yaralıyı al, arabayı kirlet... Başka taksi mi yok? Nasıl olsa şimdi bir tane bulurlar.” diye düşündü. Sonra kendince “Hem işin ne ta buralarda? Rica etseydin de kâtiler, seni hastane önünde bıçaklasalardı.” diye bir espri yaptı.

O sırada yol kenarındaki müşteriye gözü takıldı. Düşüncelerinden sıyrıldı. “Hah! Müşteri dediğin böyle kılığı düzgün olacak, böyle müşteri bahşiş bile bırakır.” diye düşündü.

Taksici bir süre daha çalıştıktan sonra evinin yolunu tuttu. İçi huzur dolu evine yaklaşmıştı ki evinin önündeki kalabalığı gördü. Meraklandı ve arabasını garaja çekip ne olduğunu öğrenmek istedi ama bir komşusu onu durdurdu. “İstersen arabayı garaja koyma, lazım olabilir.” dedi. Adam şaşkın şaşkın arabadan indi. Kapının önünde hanımı ve çocukları ağlıyordu. Taksici “Ne oluyor?” diye sordu. Karısı ağlayarak “Ağabeyin öldü.” dedi. Taksici baştan aşağı titredi. “Ağabeyim mi? Nasıl?” dedi. Karısı “Bıçaklamışlar, kan kaybından ölmüş.” diye cevap verdi. Taksici korkuyla sarsıldı. “Nerede, ne zaman?” diye sorunca karısının cevabıyla yıkıldı. Gözünde, farlarını kapatarak kaçtığı sokak ve kalabalık canlandı. Kalabalığın içinden kanlar içinde tanıdık bir yüzün kendisine baktığını görür gibi oldu. Baygın şekilde yere yığıldı.

2. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Metinde geçen “ekmek tekne” sözünden ne anlıyorsunuz?
2. Taksici, ağabeyini düşünürken niçin öfke duyuyordu?
3. Yoldaki adam, niçin panik içinde taksiyi durdurdu?
4. Taksici, niçin müşterisi iner inmez hızla kalabalığın arasından uzaklaştı?
5. Taksici evine döndüğü zaman neyle karşılaştı?
6. Bu metinden hareketle taksicinin karakteri hakkında neler söyleyebilirsiniz?

3. Metinde geçen aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının anlamlarını bulalım ve cümle içinde kullanalım.

1. yakasına yapışmak:
2. gözü takılmak:
3. canı sıkılmak:
4. içinden bir şeyler kopmak:
5. gözünde canlanmak:
6. yıkılmak:
7. şok olmak:

DİL BİLGİSİ**4. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.**

1. Akşamki haberleri izle..... Bodrum'daki orman yangınından haberin olurdu.
2. Babam bana yardım et..... o evi alabilirdim.
3. Randevu al..... müdürle görüşürdün.
4. Öğle tatilinde erken çık..... birlikte yemeğe çıkardık.
5. Şu anda deniz kenarında ol..... hemen denize atlardım.
6. Borcum ol..... ben de araba alabilirdim.
7. Trafik yoğun ol sınava yetiştirdim.
8. Vaktim ol..... seni görmeye gelmezdim.
9. Geç saatlere kadar televizyon seyret..... sabahleyin erken uyanırdın.
10. Bana söyle..... sana borç para verirdim.

5. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Düştükten sonraki halini bir görseydin, gülmekten öl.....
2. Tatile bizimle gelseydiniz hiç sıkıl.....
3. Benim yerimde olsaydınız, böyle davran.....?
4. Beni sevmesen söyle.....?
5. Daha erken gelseydim, onunla karşılaş.....?
6. Beni arasaydın, hiç gel.....?
7. Güzel olacağını bilseydim, onunla seyahate git.....?
8. Ben senin yerinde olsam, karar vermeden önce iyice düşün.....
9. Otobüsü kaçırıyorduk, bizim için çok kötü ol....., sınava yetiş.....
10. Dua et, o burada yok, onun hakkındaki konuşmalarını duysaydı, bir daha yüzüne bak.....

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

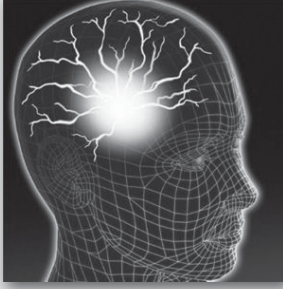
1. Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını uygun boşluklara yerleştiririm.

hayal gücü belleğimize zihinsel egzersiz pozitif düşünce
hayal kurmayı işitsel ve görsel

1. Eğitimde materyallere çok önem veriliyor.
2. Depolanmış bilgileri daha kolay hatırlamak için yapmalıyız.
3. Başarılı insanların çoğu severler.
4. Anılarımızı daha kolay hatırlamak için egzersiz yaptırmalıyız.
5. gelişmiş olan insanlar hayatta daha başarılı oluyorlar.
6. ile güzellikleri hayatımıza çekebiliriz.

OKUMA

HAYAL GÜCÜ

Stephan Leacock, “Başarılı insanlar, hayatında en çok hayal kuran insanlar olabilir.” diyor. Albert Einstein da onun bu görüşünü “Hayal gücü, bilgi gücünden önemlidir.” düşüncesi ile doğruluyor.

Ege Üniversitesi Temel Bilimler Fizyoloji Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nurselen Toygar, “Yaratıcı düşünce ve gündüz düşleri (hayaller) beyin yeteneğinin gelişmesinde işitsel, görsel ve eylemsel yöntemlere en büyük destektir ve bellek depolanmasını kolaylaştırır. Belleğinize ne kadar çok egzersiz yaptırırsanız o kadar esnek hâle gelecek ve depolanmış bilgiyi o kadar kolay hatırlayacaksınız. Bekleme odasında, arabada, otobüste, trende, uçakta, yürürken ya da koşarken, yemek yerken, evde dinlenirken, sıkıcı bir konuşma dinlerken, dikkat gerektiren herhangi bir işi yaparken zihinsel egzersiz uygulayabilirsiniz. Bunu yalnızca pozitif düşünce ile uygularsanız başarılı olabilirsiniz. Çalışma süreniz 15 ila 30 dakika arası olmalı. 15 dakikadan kısa süren egzersizler kalıcı olmazken 30 dakikadan uzun sürenlerse yorucu olup verimi düşürürler. Ama bir günde, birden çok çalışma yapabilirsiniz. Eğer günlük alışkanlıklarınızda değişiklikler yaparsanız zihninizi güçlendirirsiniz. İşinize gittiğiniz yolu değiştirin. Salondaki masanın, tablonun yerlerini değiştirin.” diyor.

Prof. Dr. Nurselen Toygar’a göre, belleğimizi ve zihin gücümüzü geliştirmek için dinlenmeye de önem vermeliyiz. En yoğun dikkat 20 dakika sürer. Bu nedenle ortalama 30 dakikada bir, dinlenmek için ara vermeliyiz. Ancak bu dinlenme, çalıştığımız konuya zıt olmalı. Örneğin bir şey okuyorsak çiçek sulamalı, bir şey seyrediyorsak onu bırakıp 5 dakika da olsa mutfakta bir şeylerle uğraşmalıyız.

Zihnimizi güçlendirmemiz için beslenme de çok önemlidir. Yağ ve yoğun şekerler beyin çalışmasını yavaşlatır, hareket güçlüğü oluşturur. Eğer baklagillere, taze sebzelere ve antioksidan özelliği olan meyvelere ağırlık verirseniz beyninizin soluma aktivitesini artırırsınız.

Yürüyüş yapmak da hafızamızı güçlendirir. Konsantrasyon yeteneğini artırır. Hafif egzersiz veya orta tempoda yol yürümek endorfin salgılanmasına neden olur. Bu da vücuttaki oksijeni arttırarak stresi azaltır. Stres beynin en güçlü düşmanıdır. Beyinde vitamin, mineral kaybına neden olur. Pozitif dengeyi bozar.

2. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Yaratıcı düşünce, beyin yeteneğinin gelişmesinde işitsel, görsel ve eylemsel yöntemlere en büyük destektir. ()
2. Başarılı insanlar çok çalışan insanlar olabilir. ()
3. Belleğinize ne kadar çok egzersiz yaptırırsanız bilgileri o kadar kolay hatırlayacaksınız. ()
4. Dikkat gerektiren herhangi bir işi yaparken zihinsel egzersiz uygulayamazsınız. ()
5. Günlük alışkanlıklarınızda değişiklikler yaparsanız zihninizi güçlendirirsiniz. ()
6. Belleğimizi ve zihin gücünüzü geliştirmek için ortalama 30 dakikada bir dinlenmeliyiz. ()
7. Yağ ve yoğun şekerler beyin çalışmasını hızlandırır. ()
8. Endorfin salgılanması, vücuttaki oksijeni artırır. ()
9. Stres zihnimizi güçlendirmemiz için en büyük destektir. ()

DİL BİLGİSİ**3. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.**

1. Aylin bu kadar kıskanç..... niye hâlâ onunla arkadaşlık ediyorsun?
2. Saatin bozuk..... benim çok iyi bildiğim bir tamirci var.
3. Pasta taze geri götürebilirim.
4. Odasında Dil Merkezi Başkanı nerede? Öğrenebilir miyim?
5. Ahmetler evde..... akşama onlara gidelim mi?
6. Moralin bozuk..... Boğaz'a gidelim. Sana iyi gelir.
7. Bilgisayar sana lazım ben kullanabilir miyim?
8. Yorgun bu akşam yemeğe misafir çağıralım mı?
9. Yeni işinde mutlu başka işlere de bakabilirsin.
10. Eğer mümkün..... yanınıza oturabilir miyim?

4. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Dayımlara git..... bana haber verin. Ben de gelirim.
2. Çok pratik yap..... başarılı olamazsın.
3. Sınavın iyi geç..... niçin telaşlanıyorsun?
4. Geç yat..... 05.00'daki uçağa yetişebilirim.
5. Televizyondan rahatsız ol..... sesini biraz daha açabilir miyim?
6. Markete git..... bana da bir ekmek alır mısınız?
7. Bu filmi daha önce gör..... beraber izleyelim mi?
8. Bugün senin doğum günün. Nereye gitmek iste..... oraya gidelim.
9. Hava soğuk, dışarı çık..... üstüne bir şeyler al.
10. Parayı bul..... hemen tatile çıkar.
11. Bebek uyu..... yüksek sesle konuşmayalım
12. İstanbul'a gel..... önceden haber vermelisin ki görüşebilelim.
13. Giyim alışverişi yap..... ucuzluğu bekle.
14. Trafik çok sıkışık. Otobüse bin..... konsere yetişemezsin.
15. Ev al..... neden para biriktiriyorlar?

16. Dışarıda yemek ye..... eve gidelim mi? Çok yorgunum.
17. Arkadaşına hediye al..... Akmerkez'e git, ucuzluk başladı.
18. Dişin ağrı..... mutlaka dişçiye gitmelisin.
19. Arkadaşına uğra..... erken gelir.
20. Yemeği hazırla..... yiyelim artık karnım çok acıktı.
21. Alexandra, İstanbul'a gel..... beni mutlaka arar.
22. Derslere düzenli gir..... Türkçeyi çabuk öğrenirsin.
23. Televizyonu izle..... bu olaydan mutlaka haberi olmuştur.
24. Ders hâlâ başla..... çok şanslıyız demektir. Çünkü geç kaldık.
25. O buna karar ver..... kimse onu kararından vazgeçiremez.

5. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştiririm.

dört gözle bekliyorum koyarsanız yaptıracaksınız sorarsam olursanız
gelse karşılaşıyorsak görürseniz olsa sorarsanız olsa gizlerseniz isterseniz

HAYALLERİMDEKİ DOKTORUMDAN İSTEKLERİM

Sizden odama girmeden önce kapıyı vurmanızı rica ediyorum. Mesleğinize büyük saygı duyuyorum ama biz hastalar, doktora bile uygunsuz bir durumda olmak istemeyiz.

İlk defa lütfen bana kendinizi tanıtmaya zahmetine girin. İsminizi, ihtisasınızı, bana gelmenizin nedenini söyleyin. Bana isimle hitap etmeniz hoşuma gider. Sıradan bir hasta değil değerli bir "insan" olduğumu düşünürüm.

Elimi sıkmanız, avucunuzda tutmanız büyük incelik olur. Bana "hatırım, bugün kendimi nasıl hissettiğimi" beni önemseyişinizi bilirim. İşiniz bitince hemen kaçmayın, bir dakikalığına da sandalyeye oturun ve bir kereliğine de bana gülümseyin. Benden gerçekleri beni mutlu etmezsiniz ama beni korkutmayın da. Biliyorum, en kötü haberin bile iyi tarafını görmemi sağlayabilirsiniz. Buraya tatile gelmediğimi unutmayın. Sıkıntımın kurtulmak için geldim ve evime dönmeyi Bu yüzden ara sıra yüzümü asık kızmayın.

İşiniz çok yorucu ve yoğun olabilir. Bu görevinizi en iyi şekilde yapmanıza engel olmamalı. Kendinizi benim yerime her şeye rağmen daha iyi durumda olduğunuzu fark edeceksiniz.

Tabii ki tahlil ancak faturaların tarafımdan ödeneceğini hatırlatmak isterim. Lüzumsuz tahliller istemeniz ve beni gereğinden uzun süre hastanede yatırmanız bütçemi ne kadar zorlar, hayal bile edemezsiniz.

Ben bir doktor değilim, tıbbi konuları hiç bilmem. Size hastalığımla ilgili aptalca sorular sinirlenmeden bana açıklamalar yapabilirsiniz. Hastalarınıza karşı sabırlı ve anlayışlı bizi çok mutlu edersiniz.

Unutmayın yıllar sonra biz hastalar, iyi kesen-biçen usta cerrahları değil, doktorların sıcak gülüşünü ve içten yaklaşımını hatırlarız. Onları ömür boyu unutmayız.

ÜNİTE 6

İNSANLAR KONUŞA KONUŞA

A. ARKADAŞLIK

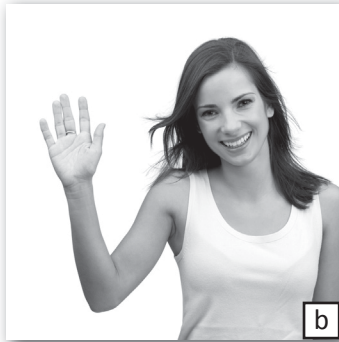
HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki fiilleri resimlerle eşleştirelim.

1. kucaklaşmak () 2. tokalaşmak () 3. uçuşmak ()
4. paylaşmak () 5. vedalaşmak () 6. gülüşmek () 7. şakalaşmak ()

a

b

c

ç

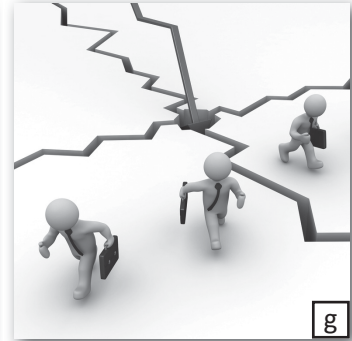
d

e

f

g

2. Aşağıdaki fiilleri uygun boşluklara yerleştirelim.

- kucaklaştılar kaçıştı vedalaşıp bayramlaşacağız uçuştular
tokalaştılar şakalaşıyorlardı gülüşüyorlardı paylaşırız

1. Bayramın birinci günü dedemlere gidip bütün aileyle
2. Yıllardır görüşmeyen iki arkadaş birbirlerine sarılıp
3. İki ülkenin başbakanı protokolü imzaladıktan sonra
4. Deprem sırasında bütün insanlar dışarıya
5. Emre herkesle el sallayarak uçağa bindi.
6. Caminin avlusundaki kuşlar insanlar gelince
7. Deniz kenarındaki gençler
8. İki arkadaş aralarında bir şeyler konuşup
9. Zor zamanlarımızda onunla her şeyimizi

ARKADAŞ

Eski Türklerde askerler savaş sırasında arkadan gelecek bir saldırıyı kontrol edebilmek için sırtlarını bir ağaca, kaya veya taşa dayayarak ok atıyorlardı. Yıllar sonra bu hareketin adı “arka-taş”tan “arkadaş” şekline dönüşmüştür. Bu gün ise arkadaş; samimi, paylaşımcı, güvenilir kişilere verilen isimdir.

İnsanların arkadaşlık duygusunu yaşaması için öncelikle her konuda anlaşması gerekir. Bu duygu insana sabrı ve saygıyı öğretir. Eğer insanın çok sevdiği bir arkadaşı varsa onun için her şeyini verebilmelidir. Başka bir deyişle arkadaşlık, hayatı paylaşmaktır. Şimdi size arkadaşlıkla ilgili bir hikâye anlatacağım:

Meros, Sirakuza Kralı Denis’i öldürmek için elbisesinin altına bir hançer saklayarak yanına sokuldu. Fakat kralın koruyucuları Meros’un niyetini anlayarak yakalayıp onu zincire vurdular ve kralın huzuruna çıkardılar. Kral öfke ile “Bu hançerle ne yapacaktın? Söyle bakalım!” diye sordu. Meros, “İnsanları zalim bir kraldan kurtaracaktım.” diye cevap verdi. Kral, “Bu arzunun bedelini darağacında ödeyeceksin.” dedi. Meros, “Ölüme hazırım ama ölmeden önce sizden bir isteğim var. Kız kardeşimin düğününe gitmek için üç günlük izin istiyorum. Arkadaşım bana kefil olacak ve eğer sözümde durmazsam onun canını alın.” dedi. Kral biraz düşündükten sonra “Sana üç gün müsaade ediyorum. Eğer gelmezsen arkadaşın senin yerine ölecek ve biz de ödemiş olacağız.” diye cevap verdi. Meros, hemen arkadaşının yanına gitti ve “Kral bana ölüm cezası verdi ama ondan kız kardeşimin düğünü için üç gün izin aldım. Dönene kadar bana kefil olur musun?” diye sordu. Arkadaşı onun bu teklifini hemen kabul etti ve zalim krala teslim oldu. Meros da kız kardeşinin düğününe gitmek üzere oradan ayrıldı.

Meros, dönüş yolunda çok şiddetli bir yağmura yakalandı, köprünün yağmurdan yıkıldığını gördü. Karşıya geçmek için hiçbir şey yoktu ve sular gittikçe deniz gibi kabarıyordu. Ellerini göğse kaldırarak Tanrı’ya “Tanrım, bu azgın suları sakinleştir! Zaman geçiyor. Biraz daha geç kalırsam arkadaşımı kurtarmak için çok geç kalacağım.” diye yalvardı.

Dalgalar yükseldikçe yükseliyor, saatler geçiyordu. Meros daha fazla bekleyemedi ve suya atladı. Sularla âdeta savaşarak karşı kıyıya geçti ve Tanrı’ya şükredip koşmaya başladı.

Meros yorgunluktan artık dizlerinin vücudunu taşımadığını hissediyordu. Yanından iki yolcu geçti. Aralarında bir şeyler konuştuklarını duydu: “Şu an onu darağacına çekiyorlar!” Yetişememek ihtimali onu kamçılıdı. Sonunda, uzaktan Sirakuza şehrinin kuleleri görüldü. Çok geçmeden evinin sadık bekçisi Flostratus’a rastladı ve Flostratus “Kaç! Artık arkadaşını kurtaramazsın. Hiç olmazsa kendi canını kurtar. Hiç umudunu kaybetmeden seni bekledi ve zalimin alayları sana olan güvenini sarsmadı.” dedi. Meros “Pekâla, madem ki onu kurtaramayacağım, onun felaketini paylaşmalıyım. Zalim kral ‘Bir dost, bir dosta ihanet etti!’ demesin.” diye düşündü.

Meros, şehrin kapılarına geldiği zaman güneş batıyordu. Darağacını ve etrafındaki halkı gördü. Arkadaşını asmak için henüz ipe takmışlardı.

“Dur cellât! İşte, ben geldim. Bu adam benim kefilimdir.” diye haykırdı.

İki arkadaş sevinçle kucaklaştılar. Hiç kimse bu manzara karşısında duygusuz kalamazdı. Kral bile bu haberi heyecanla öğrendi ve ikisini de huzuruna çağırdı.

Uzun müddet onları seyrettikten sonra “Davranışınız kalbimi size bağladı, demek ki mertlik ve dostluk boş kelimeler değilmiş. Şimdi benim de sizden bir ricam var. Beni de dostluğunuza kabul edin ve üçümüzün kalbi bundan sonra bir olsun.” dedi.

3. Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

1. Eskiden askerler sırtlarını bir kayaya veya bir ağaca ok atıyorlardı.
2. Sırtını kayaya yaslama hareketinin adı şekline dönüşmüştür.
3. İnsanların yaşaması için önce birbirlerini anlamaları gerekir.
4. Bu duygu insana öğretir.
5. Arkadaşlık,
6. İnsanın eğer çok sevdiği bir arkadaşı varsa verebilmelidir.

4. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Meros, göğsüne bir hançer saklayarak Sirakuza Kralı Denis’in yanına sokuldu. ()
2. Meros, sözünde durmazsa kral onun arkadaşının canını alacak. ()
3. Arkadaşı, Meros’a kefil olmayı kabul etmedi. ()
4. Meros kız kardeşine giderken yoldaki köprünün yağmurdan yıkıldığını gördü. ()
5. Meros, şehrin kapılarına geldiği zaman güneş batıyordu. ()
6. Meros, arkadaşını kurtaramayacağını anlayıp oradan uzaklaştı. ()
7. Kral, iki arkadaşın sevinçle kucaklaşmaları karşısında duygusuz kalamadı. ()

5. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Ev sahibiyle kira konusunda bir türlü anla..... .
2. Çocuklar palyaçonun hareketlerine gül..... .
3. Gençler, kendi aralarında şaka..... .
4. İlkokul arkadaşımı gördü..... ama hiç dert....., hemen geri döndü.
5. Gizem’le yıllardır hiç telefon..... .
6. Mustafa, tatile çıkmadan önce tüm arkadaşlarıyla veda..... .
7. Murat ile Buket, partide gizli gizli bak..... .
8. Diploma töreninde bütün arkadaşlar seneye buluşmak üzere söz..... .
9. Samimi iki arkadaş, bir hiç yüzünden döv..... .
10. İki devletin cumhurbaşkanları Brüksel’de AB yasaları hakkında gör..... .
11. Kötü haber alan aile bireyleri ağla..... .
12. Şimdilik yeni evliler çok iyi uy..... .
13. II. Dünya Savaşı’nda ordular dağlarda çarp..... .
14. Ali’yle Aslı tanı....., ertesi gün bul..... . İki ay sonra evlenmeye karar verdiler.

6. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

öyleyse karşılaştık o ise görüşmemiştik sanki birbirimizden oysaki

Dün, üniversitedeki en iyi arkadaşım Asuman’la Taksim’de Hemen bir kafeye oturup sohbete başladık. Üniversiteyi bitirdikten sonra yıllardan beri ama ayrılışımız dün gibiydi. aradan uzun yıllar geçti. Bu sürede ne telefonlaştık ne de mektuplaştık. Birbirimizin izini kaybettik ama yine sanki dünmüş gibi aynı içtenlikle aynı sevgiyle kaldığımız yerden başladık.

Ben üniversiteden sonra evlendim. Üç çocuğum oldu, onlarla ilgilendim. Onları büyüttüm. hiç evlenmemiş. Kendini tamamen işine vermiş. Şimdi büyük bir şirkette yöneticiymiş. Bana “Mademki çocukların büyümüş. Gel birlikte çalışalım.” dedi. Ben de “Çok sevinirim ama önce ailemle bu konuyu konuşmalıyım.” dedim. telefon numaralarımızı alıp ayrıldık.

Heyecanla eve gittim. Eşim ve çocuklarla bu konuyu konuştuk. Eşim ve çocuklarım da bu duruma çok sevindiler. Eşim “..... yarın akşam bunu kutlayalım, bir balık lokantasına gidelim.” dedi.

ÜNİTE 6

İNSANLAR KONUŞA KONUŞA

B. AİLE İLİŞKİLERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki kelime gruplarını uygun boşluklara yerleştirelim.

bayram harçlığı gözlerinden mutluluk okunuyordu iple çekiyorum
uyku tutmadı film şeridi gibi gözlerimin önünden geçti

1. Ziyaretçiler huzur evindeki yaşlılara anneler gününde hediyeler verdiler. Bütün yaşlıların
2. Bayramda el öpmeye gelen çocuklar için hazırladım.
3. Tatilin gelmesini
4. Dün akşam çok çay içtim. Sabaha kadar beni
5. Deprem anında bütün hayatım

OKUMA

BAYRAMLAR ÇOCUKKEN GÜZELMİŞ!

Yaşım ilerledikçe daha iyi anlıyorum anneannemin, dedemin “Nerede o eski bayramlar!” sözünü. Eskiden bayramlar iple çekilirdi. Bayramdan birkaç gün öncesinde ve bayramlarda çocukları görmeliydiniz. Çocukların gözlerinden yeni bir giysiye, ayakkabıya sahip olmanın verdiği sevinç, mutluluk okunuyordu. Annemizden, babamızdan bir şey istediğimiz zaman çoğu kez “Bayrama az kaldı, o zaman alırız.” cevabını alırdık. Yeni giysiler, ayakkabılar, oyuncaklar kısacası ihtiyaçlarımızı bayramdan bayrama alıyorlardı.

Bayramlar çocukken güzel!

Eski bayramlar film şeridi gibi gözlerimin önünden geçiyor. İlkokul yıllarıma dönüyorum, 40 yıl öncesinin bayramlarına...

Bayramdan bir gece önce beni uyku tutmuyor. Heyecanla sabahı bekliyorum. Dolabın üzerine asılı yeni elbiseme, yatağımın başucundaki yeni ayakkabılarıma baka baka uykuya dalıyorum.

Ablamla ben sabahın erken saatlerinde kalkıp sevinçle bayramlık elbiselerimizi, ayakkabılarımızı giyiyoruz. Annem kahvaltıyı hazırlamış, babamın bayram namazından gelmesini bekliyoruz.

Kahvaltı bittikten sonra iki sokak ötedeki dedemlere gidiyoruz. Her zaman olduğu gibi bayramın ilk günü kızları, damatları, oğulları, gelinleri, torunları ile birlikte onda toplanıyoruz ve bayram yemeğini onlarda yiyoruz.

Bayram süresince, sırasıyla komşuları, akrabaları, dostları ziyaret ediyoruz. Bütün bu ziyaretlerin süresi çok kısa oluyor. Çünkü adı “Bayram Ziyareti”. Herkesin gönlünü yapmak gerekiyor.

Eskiden büyüklerimizin, komşularımızın ellerini öpmek ve bayram harçlığı almak için sıraya giriyorduk. Mahallenin bütün çocukları ellerimizde naylon poşetler taşıyorduk. Akşam olduğunda topladığımız şekerleri ve paraları sayıyorduk. Anneannem de herkes gibi, her bayram çocukların mendillerini ve bayram parasını çok önceden hazırlıyordu. Komşu çocuklarına önce şeker ikram ediyor, daha sonra da mendil ve harçlıklarını veriyordu. Bunları yaşadım ben eski bayramlarda.

Şimdiki çocuklar bunların hangisini yaşayabiliyor? O bayram sevincini, o bayram heyecanını... Şimdiki bayramlar eskisi gibi neşeli değil, çocuklar artık gülüp oynayarak kapı kapı dolaşıp şeker toplamıyorlar, büyüklerin ellerini öperek harçlıklarını, mendillerini almıyorlar.

Duygular ve manevi değerler, yavaş yavaş değerini yitirdiği için eski bayramları yaşayamıyoruz.

2. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Annemizden, babamızdan bir şey istediğimiz zaman “Tamam alırız.” cevabını alırdık. ()
2. Bayramdan bir gece rahat rahat uyuyorum. ()
3. Bayram sabahı ablamla ben kahvaltı hazırlıyoruz. ()
4. Bayramda kahvaltı bittikten sonra iki sokak ötedeki dedemlere gidiyoruz. ()
5. Her bayram olduğu gibi bayram yemeğini dayımlarda yiyoruz. ()
6. Bayram ziyaretleri çok kısa oluyordu. ()
7. Büyüklerimizin ellerini öpmek ve bayram harçlığı almak için sıraya giriyorduk. ()
8. Şimdiki bayramlar eskisi gibi neşeli değil. ()
9. Şimdi de birçok insan bayramları doya doya yaşıyor. ()
10. Anneannem bayram sabahı şekerleri ve mendilleri hazırlıyordu. ()

3. Aşağıdaki cümleleri “-Dıkça” zarf-fil ekini kullanarak birleştiririm.

1. Sokaktaki arabalar korna çalıyorlar. Bebeğim uykusunda sığıyordu.
.....
2. Karnımız acıkıyor. Kuruyemiş yiyoruz.
.....
3. Komşularımı tanıyorum. Onları daha çok seviyorum.
.....
4. AB ülkelerinin ekonomisi kötüleşiyor. Fiyatlar artıyor.
.....
5. Erkek arkadaşı yemeğe gitmek için ısrar ediyor. Kız daha da nazlanıyor.
.....
6. Geçmişteki olayları anımsıyorum. Daha çok üzülüyorum.
.....
7. Bu kitabı elime alıyorum ve hep ilk aşkıma hatırlıyorum.
.....
8. Yanımdaki kadın devamlı konuşuyor, ben rahatsız oluyordum.
.....
9. Türkçe pratik yapıyorum. Türkçeyi daha iyi anlıyorum.
.....
10. İnsanlar yaşlanıyorlar ve daha hoşgörülü oluyorlar.
.....

4. Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını uygun boşluklara yerleştirelim.

kullanarak edindiği sürece yaşadığı sürece büyüttüğü sürece
kazandıkça düşündükçe paylaştığı sürece paylaşmalısın

Öğrenme, insanın yeni davranışlar eski davranışlarını değiştirmesi olarak tanımlanır. İnsan ancak bu şekilde çevresine uyum sağlayabilir. Öğrenme insanın doğumuyla başlar, devam eder.

Öğrenme, insanın yaşadığı sürece davranışlarında meydana gelen oldukça uzun süreli değişimlerdir. İnsan yeni bilgiler eski bilgilerini de sürekli değişen dış dünyaya ayak uydurabilir.

Bir bilge, gölün kenarında oturuyordu. O sırada göl kenarına çok susamış bir köpek geldi. Köpek devamlı gölün kenarına kadar gelip tam su içecekken gölden uzaklaşıyordu. Bilge, bu olayı dikkatle izledi. Köpek susamıştı ama göl kenarına geldiğinde sudaki yansımalarını gördükçe suyu içmeden korkup kaçmaktaydı. Sonunda köpek susuzluğuna dayanamayıp suya atladı ve kendi yansımalarını görmediği için suyu içti.

Bilge biraz düşündükten sonra “Benim bundan öğrendiğim şu oldu. İnsan içindeki korkuları isteklerine, arzularına ulaşmasında zorlanır. İnsan bunu isteklerine, arzularına kavuşabilir.” dedi.

Ama bilge aslında gerçek öğrendiği şeyin bundan farklı olduğunu anladı. Asıl öğrendiği şey, insan bilge, bir âlim bile olsa bir köpekten öğrenebileceği bilginin var olduğudur. Bu yüzden bildiklerini diğer insanlarla, onların senden de öğreneceği bir şeyler mutlaka vardır.

ÜNİTE 6

İNSANLAR KONUŞA KONUŞA

C. KOMŞULUK

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki kelimeleri ve kelime gruplarını boşluklara yerleştirelim.

başvurmuş cevabı yapıştırmış başı sıkışmış doğurduğuna
göre işini görmüş sahiplenip

Kasabada tefeci bir adam varmış. Kimin başı sıkışsa ona gidip borç para alıyormuş. Tefeci de borcunu getirdiği güne göre faizini hesaplayıp alırmış. Günün birinde tefecinin komşusunun Tefeciden büyük kazanını emanet istemiş. Almış, İade ederken de içine bir küçük kazan koymuş. Tefeci emin olmak için sormuş:

“Bu tencere ne?” Komşusu, “Senin kazan doğurdu.” deyince hemen tencereyi almış.

Bir süre sonra komşusu, yine büyük kazanı emanet istemiş ve almış. Tefeci aradan on-on beş gün geçtiği hâlde kazanının geri gelmediğini görünce kazanını istemiş. Komşusu “Kazan öldü.” diye bir cevap vermiş. Tefeci çok hiddetlenmiş, öfkeden köpürmüştü. Hemen mahkemeye, kadıya O sıralarda Nasrettin Hoca, o kasabada kadılık görevi yapmaktaymış. Davalı ve davacıyı dinledikten sonra, “Senin kazan, ölmesi de gerekir.” diye karar varmış. Tefeci hiddetle, “Hiç kazan ölür mü kadı efendi?” deyince, Nasrettin Hoca:

“Doğurduğuna inanıyorsun da öldüğüne neden inanamıyorsun?”

OKUMA

ESKİ KOMŞULUKLAR

Eskiden şimdiki gibi, insanların birbirini tanımadığı büyük apartmanlarda veya sitelerde değil, herkesin birbirini tanıdığı mahal-
lelerde oturuyorduk; 8 daireli, bahçeli, 4 katlı bir apartmanımız vardı.

Biz giriş katında oturuyorduk. Yan komşumuz, İstanbul hanımefendisi, Ayla Teyze’ydi. İkinci katta komşumuz, Edirne’nin yerlilerinden, Fatma Teyze ile sevgili kocası Mehmet Amca ve oğulları yaşıyordu.

3. katımızda ise üç çocuklu Zeliha Teyze oturuyordu. Zeliha Teyze’nin geldiğini ayak seslerinden anlardık. Dört çift ayak aynı anda içeri girerdi.

O zamanlar “24 saat komşuluk” diye bir kavram vardı. Sabah kocaları işe gider gitmez komşular soluğu birbirlerinin evlerinde alıyorlardı. Eskiden komşuluk sabah başlardı, hanımlar kahveler içer, sonra ev işlerine başlardı.

Kapı komşumuz Ahmet Amca ve eşi Nuran Teyze “Biz Almanya’dayken...” diye başlayıp saatlerce annemle kapı önünde sohbet ederlerdi. Ahmet Amca, bir keresinde bu uzun sohbetlerden sıkılmış olacak ki kapının önüne içeriden iskemle getirip Nuran Teyze’yi oturturdu.

Dördüncü katta 2 üniversiteli öğrenci oturuyordu. İki de annemin “Çocuklar sabaha kadar ders çalışıyorlar. Biraz onlara da yemek götür kızım.” diye yolladığı tüm ev yemeklerinden bolca nasiplenmişlerdir. Üniversiteli ağabeylerin anneleri bize teşekkürle gelince annem hemen kaş göz işaretlerine başlardı. “Zerrin kolonya getir.”, “Çay mı istiyorlar kahve mi diye sor.”, “Misafirlerin yanında düzgün otur.” derdi.

Bizde misafir ağırlamanın da bir sırası vardı. Misafirlere önce kolonya, ardından kahve, hemen sonra çayın yanında kek, poğaç ve sonra da meyve ikram ediyorduk. Bu sıralama hiçbir şekilde bozulmuyordu.

Bizim bir atasözümüz vardı: “Komşuda pişer, bize de düşer.” diye. Bu pişmelerin yanında mutlaka bir de mesaj oluyordu: “Annem sıcak sıcak yesinler.”, “Annem bunu size gönderdi ama ‘Tabağımızı geri al.’” şeklinde.

Eskiden komşular “gün”lerinde, düğün ve cenazelerinde birbirlerine yaprak sarmaları, baklavalar, mantılar yapıyorlar, bu tür toplantılarda ütülerini bile paylaşıyorlardı.

Şimdi yine o eski komşuluklar olsa da ben eşim işe gider gitmez üst kat komşum Ayşe Hanım’a çıkıp “Kocam bana para bırakmamış bana 100 TL borç verir misin?” veya “Lale Abla, Berke’ye 2 dakika bakar mısın? Ben markete gideceğim.” diye kapısını çalsam kötü mü olurdu?

2. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Eskiden insanlar büyük apartmanlarda veya sitelerde oturuyorlardı. ()
2. Komşular, sabahları kocaları işe gider gitmez ev işlerine başlarlardı. ()
3. Annem üniversiteli ağabeylere yemek gönderiyordu. ()
4. Annem komşulara her sabah kahve gönderirdi. ()
5. Eskiden komşular düğün ve cenazelerinde birbirlerine yemek yaparlardı. ()
6. Annem komşulara yemek gönderirdi. ()
7. Misafirlere önce kahve sonra da meyve ikram ederdik. ()
8. Eskiden komşular düğün hazırlıklarında ütülerini bile paylaşıyorlardı. ()
9. Eskiden insanlar herkesin birbirini tanıdığı mahallelerde oturuyordu. ()

3. Metinde geçen aşağıdaki kelimeleri ve kelime gruplarını açıklayalım.

1. soluğu bir yerde almak:
2. nasiplenmek:
3. kaş göz işaretleri:
4. komşuda pişer, bize de düşer:

4. Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi tekrar yazalım.

Örnek:

Eve geleli televizyonun karşısından kalkmadı.
Eve geldiğinden beri televizyonun karşısından kalkmadı.
Eve geldi geleli televizyonun karşısından kalkmadı.

1. Onunla arkadaş olalı bütün arkadaşlarımı kaybettim.
.....
.....
2. Almanya’ya gideli beni hiç aramadı.
.....
.....
3. Kendimi bileli her yaz tatile gideriz.
.....
.....
4. Emekli olalı canım sıkılıyor.
.....
.....
5. Yeni evimize taşınalı komşularımızın hiçbiriyle karşılaşmadık.
.....
.....
6. Bahar geleli havalar ısındı.
.....
.....
7. Sergi açılalı on binden fazla ziyaretçi geldi.
.....
.....

5. Aşağıdaki cümleleri “-(y)AlI” ve “-DiğIndAn beri” kullanarak birleştirelim.

1. Aykut telefon etmedi. Çok uzun zaman oldu.
.....
2. Hasan evlendi. O zamandan beri çok değişti.
.....
3. Ablam İstanbul’a geldi. O zamandan beri aynı şirkette çalışıyor.
.....
4. Çocuk salıncaktan düştü. O zamandan beri sürekli ağlıyor.
.....
5. Zeynep İtalya’ya gitti. O zamandan beri görüşemiyoruz.
.....
6. Ben buraya geldim. O zamandan bu yana yağmur dinmek bilmedi.
.....
7. Doktora gittin. O zamandan beri hiç kilo almadın mı?
.....
8. Onun kötü bir insan olduğunu anladık. Bir daha yüzüne bile bakmadık.
.....
9. Almanya’ya taşındı. O zamandan bu yana bizi aramadı.
.....
10. Güneş yüzünü gösterdi. Herkesin yüzü gülmeye başladı.
.....

6. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Onu görmeyeli
2. Onunla konuştum konuşalı
3. Biz alışverişe çıkmayalı
4. Onlar tatile gitti gideli
5. Oğlundan haber aldın alalı
6. Ömer’le ayrıldığımdan beri
7. O haberi seyrettiğimden beri
8. O tiyatroyu seyrettiğimden beri
9. Spora başlayalı
10. Annem geldi geleli

7. Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi tekrar yazalım.

Örnek:

KediciK eve geldiğimizden beri uyuyor.

KediciK eve geldi geleli uyuyor.

KediciK eve geleli uyuyor.

1. Hastalandığından beri ağzına bir yudum bir şey koymuyor.
.....
.....

2. Araba aldığımızdan beri hafta sonları evde oturmuyoruz.

.....
.....

3. Yeni evimize taşındığımızdan beri bize bir komşu bile gelmedi.

.....
.....

4. Zengin olduğundan beri çok değişti.

.....
.....

5. İstanbul'a geldiğimden beri gripten kurtulamadım.

.....
.....

8. Aşağıdaki boşlukları “-DİKÇA” veya “-DI -(y)AlI” zarf-fiil ekleriyle dolduralım.

1. Otobüsteki kadın konuş..... konuşuyor, hiç susmuyordu.
2. Hasta ol..... ol..... beni kimse arayıp sormadı.
3. Bana söylediklerini unutamıyorum. Onu gör..... sinirlerim bozuluyor.
4. Annem emekli ol..... ol..... hobileriyle uğraşiyor.
5. Sınav saati yaklaşt..... heyecanlanıyorum.
6. Esin, çocuğu doğ..... doğ..... arkadaş toplantılarına gelemiyor.
7. Annem ders çalış de..... canım çalışmak istemiyor.
8. Filiz, yeni işine başla..... baş..... görüşemiyoruz.
9. Kızım o filmi seyret..... seyret..... odasında yalnız başına uyuyamıyor.
10. Yürüyorum, yürü..... rahatlıyorum.
11. Tatilden dön..... dön..... işten başımı kaldıramıyorum.
12. Yaşı ilerle..... insanın hareketleri yavaşlıyor.
13. Murat Bey, Antalya'dan yazlık al..... al..... hiç İstanbul'a uğramıyor.
14. Tanı..... ondan daha çok hoşlanıyorum.
15. Anneler gel..... gel..... hiç evde oturmuyoruz.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

NASIL BAKIYORUZ?

Genç bir çift, yeni bir mahalleye taşınmışlar. Sabah kahvaltı yaparlarken komşuları da çamaşırları asıyormuş.

Kadın kocasına “Bak, bu çamaşırlar yeterince temiz değil, O çamaşır yıkamayı bilmiyor, belki de doğru sabun kullanmıyor.” demiş.

Kocası ona bakmış, hiçbir şey söylemeden kahvaltısına devam etmiş. Kadın, komşusunun çamaşır astığını gördükçe aynı yorumu yapmaya devam etmiş.

Bir ay kadar sonra bir sabah, komşusunun çamaşırlarının tertemiz olduğunu gören kadın çok şaşırılmış ve kocasına “Bak, sonunda çamaşır yıkamayı öğrendi, merak ediyorum, kim öğretti acaba?” demiş.

“Ben bu sabah biraz erken kalkıp penceremizi sildim.” diye cevap vermiş kocası.

Hayatta da böyle değil midir? Başkalarını izlerken gördüklerimiz, baktığımız pencerenin ne kadar temiz olduğuna bağlıdır.

Birini eleştirmeden ve hemen yargılamaya davranmadan önce zihin durumumuza bakmak ve “iyi” olanı görmeye hazır olup olmadığımızı fark etmek güzel bir fikir olabilir.

CEVAP ANAHTARI

ÜNİTE 1 YENİ BİR HAYAT

1A

1. 2. Birinci ev 3500 lira, ikinci ev 2500 liradır. 3. Birinci ev zemin katta ikinci ev sekizinci kattadır. 4. Evet var. İkisi de bakımlı çünkü masrafsız. 8. İkinci ev şehir merkezine yakın.

2. 1. müstakil 2. 3+1 3. 1+1 stüdyo daire 4. eşyalı daire 5. günlük kiralık daire

3. 1. Çünkü günümüzde küresel sınırlar kayboldu. 2. Yabancı bir ülkeye gitmek ve kültüre alışmak 3. Onlar bizim yerimize eşyalarını paketeleyebilir, gümrük evraklarını kontrol edebilir ve eşyalarımızı yeni evimize taşıyabilir. 4. Arkadaşlara, hastaneye, bankaya, sigorta acentesine, doktora ve diğer önemli insanlara adres değişikliğini söylemek gerekir. 5. Konsolosluga, deneyimli insanlara, seyahat acentalarına danışabiliriz.

4. olup / olarak / göndererek - gönderip / yürüyerek

5. 1. öğrenci 2. minibüs / ulaşım 3. odanız 4. üçe 5. sigara / ev işlerinden

7. 1. Çocuklar gülüp konuşarak eğleniyorlar. 2. Bazı öğrenciler hiç susmayıp devamlı konuşarak herkesi rahatsız ediyorlar. 3. Bugün yürüye yürüye Taksim'e gidip orada alışveriş yapacağız. 4. Bütün gün ev arayıp çok yorulduk. 5. Doktor çocukları sevip okşadı. Onları hiç korkutmadan muayene etti.

8. 1. alıp vererek 2. konuşup 3. yapmadan 4. gitmeden 5. istemeyerek 6. edip 7. ede ede 8. binerek 9. gide gele 10. vermeden

1B

1. 1. aidatları 2. tarifeler 3. ödeme 5. faturalarını 6. aksattım

2. 1. D / 2. Y / 3. Y / 4. D / 5. D

3. 1ç / 2e / 3d / 4a / 5c / 6b

4. 1. hoşlanıyor muydunuz 2. bakıyordu / görmüyordu 3. sıkılıyordu 4. yürüyordu 5. gidiyorlardı 6. içiyordum 7. oturuyordum 8. dönüyordum 9. ölüyordum 10. biliyor muydun

5. 1. Bulaşık makinesi bozuldu. 2. Elektrikler kesildi. 3. Musluk su akıtıyor. / Lavabo tıkanı. / Vana patladı. 4. Banyoyu su bastı. 5. Kapı sıkıştı. 6. Pencerenin kolu koptu. 7. Pili bitti 8. Şofbende arıza var. 9. Gaz sızıntısı var. 10. Sigorta attı.

6. vardı / evdeydik / izliyorduk / geldi / kesildi / korktuk / görmüyorduk / baktık / kesikti / aradım / getirdim / aradı / dedi / oturduk / düşündük / yaşıyorduk

1C

2. 1. Y / 2. D / 3. Y / 4. D / 5. Y

3. 1. oynarken 2. soğukken 3. çalışırken 4. beklerken 5. değilken 6. yapıyorken 7. hayattayken 8. bekârken 9. beklerken 10. Ankara'dayken 11. gitmişken 12. çocukken 13. komşudayken 14. uyu-yorken 15. gelişken

Eğlenelim Öğrenelim

Bir Amerikalı, tatilini geçirmek için İstanbul'a geldi. Otele yerleştikten sonra yakınlardaki bir lokantada akşam yemeğine gitti. Hiç Türkçe bilmiyordu. Bu yüzden menünün ilk sayfasındaki rastgele bir yemeği işaret ederek / edip gösterdi. Garson bir patlıcan dolması getirdi.

Bir sonraki akşam Amerikalı yine aynı lokantaya gitti. Bu kez menünün ikinci sayfasına bakıp bir başka yemeği işaret etti. Bu kez garson ona "patlıcan oturtma" getirdi.

Üçüncü gece Amerikalı şansını, yine aynı lokantada bu kez menünün üçüncü sayfasından bir başka yemekle denedi. Bu da bir başka patlıcan yemeği çeşidi "İmam bayıldı"ydı. Gözlerine inanamadı. Üç gün art arda patlıcan yemeği yiyip öylece otele geri döndü. Adam odasına girerken otelin resepsiyon görevlisi kendisine "Bir şey istiyor musunuz?" diye sordu. Amerikalı, "Evet, lütfen bana bir bardak su getirin ama patlıcansız olsun." dedi.

ÜNİTE 2 İŞ HAYATI

2A

1. görünüş / kaçınmak / dürüst / mülakatlarda / gitmek / beklemek

2. 1. Eskiden ticaret yapanlar kervansaraylarda dinleniyordu. 2. Eskiden ticaret yapmak için İpek Yolu ve Baharat Yolu kullanılıyordu. 3. Ticaret yolları ticaretin dışında kültür alışverişini de sağlamıştır. 4. Birçok teknik gelişme oldu ve ticaret daha kolay yapıldı. Bu nedenle bu yollar da önemini kaybetti.

3. 1. yapmaya 2. konuşmak 3. okumayı 4. kalmak 5. görmek 6. evlenmek 7. konuşmayı 8. vermesinden 9. çalışmamı 10. öğrenmeye

5. 1. Spor yapmayı seviyor musun? 2. İnsanlara yardım etmeyi seviyor musun? 3. İstanbul'da yaşamak nasıl? 4. Bizimle gelmek istiyor musun? 5. Akşam ne yapmak istiyorsun?

6. kalkmayı / gitmek / kalkmam / gezmeyi / gelip / bitirip / okumak / bitirdikten / yapmak / alıp / satmayı

2B

1. 1b / 2ç / 3c / 4a

3. 1. Vahap Küçük LC Waikiki'den önce Malatya'da çeşitli işler yaptı. Daha sonra İstanbul'a gelip Zeytinburnu'nda bir tekstil atölyesi işletmeye başladı. 2. Değişime ayak uydurmak, odaklanmak, bütçeli iş yapmak, ahlaki değerlere bağlı kalmak, sabırlı olmak, vizyon ve misyon sahibi olmak, para ve insanı iyi yönetmek. 3. Bambu tohumunu ekersiniz, 5 yıl boyunca sularsınız ve hiç filiz vermez, 5 yıl toprak altında büyür. 5 yılın sonunda 27 metre filiz verir. 4. Şirketlerin uzun yaşamasının sebebi etik değerlere bağlı kalması. Şirketin kul hakkını ilke edinmesi ve yasalara uyması gerekiyor.

4. çıkış / gidiş / alış - satış / görüş / gidişine / yürüyüş / yapmaktan / bakışları / kalkış / pişme / olmanızı / dinlemenizi / yaşamaya / anlayışın / gelmeme / vermenizi / olmamı

5. 1. binip 2. bittiği 3. gitmek 4. gezmek 5. uyumak 6. dönüşüme 7. bitirmek 8. dönmem 9. olmayı 10. kalkış 11. çıkış 12. yapıp

2C

1. 1b / 2c / 3a / 4ç

2. 1. Denizin içinden geçen boru ve yakıt platformlarının onarımı ve inşasını yapar. 2. Bilgisayar bilimlerinde uzmanlaşmak gerekir. 3. Güneş enerjisiyle çalışan sokak lambaları ya da kendini yenileyen enerji sistemleri üzerinde çalışır. 4. Felsefeye, sosyal bilimlere hakim olmak ve günlük hayatı çok iyi takip etmek.

3. 1. Ben sana erken gelmeni söyledim ama sen çok geç kaldın. 2.

O bana yavaş konuşmamı söyledi. 3. Biz onlara bir daha buraya gelmemelerini söyledik. 4. Doktor hastaya sağlığına dikkat etmesini söylemiş. 5. Sen bana bu kitapları eve götürmemi söylemedin mi? 6. Polis insanlara buradan geçmemelerini söyledi.

4. 1. Öğretmen bize “Çok çalışın.” dedi. 2. Annem bana “İki ek-mek al.” dedi. 3. Ahmet’e “Mutlaka bize gel.” dedim. 4. Kardeşime “Yemekten önce ellerini yıka.” dedim. 5. Babam bana “Yatmadan önce ışıkları kapat.” dedi. 6. Onlar bize “Evi temizleyin.” dediler.

ÜNİTE 3 CAN BOĞAZDAN GELİR

3A

1. 1ç / 2e / 3c / 4g / 5b / 6d / 7a / 8ğ / 9f / 10h

2. 1., 4., 7.

3. 1c / 2b / 3a / 4ç

4. 1ç / 2c / 3a / 4b

5. 1. temizlemeliyim 2. kapamalısınız 3. gitmeliyiz 4. yapmalı 5. gelmeliyim 6. olmalıyız 7. söylemeli miyiz / söylememeli miyiz 8. söylememelisin 9. katılmalı mıyım 10. etmelisin 11. imzalamalı mıyım 12. konuşmamalılar 13. kullanmalıyız 14. görmelisin 15. gelmelisiniz

7. 1b / 2e / 3f / 4a / 5ç / 6d / 7c

3B

1. 2 / 7 / 1 / 6 / 4 / 5 / 8 / 3

2. 1., 2., 5., 6., 7.

3. 1. seçmeniz lazım / gerek

2. sormam lazım / gerek 3. almam lazım mı? / gerekir mi? 4. izle-men lazım / gerek 5. yapmak gerekir 6. hazırlamak gerek / lazım 7. bakmam gerek 8. anlatmam lazım / gerek 9. çalışmalıyım 10. vermem lazım / gerek

4. 1g / 2c / 3e / 4ğ / 5b / 6f / 7h / 8d / 9a / 10ç

3C

2. 1., 2., 5., 6., 7.

3. 1. biriktirmeliydim 2. aksatmamalıydın 3. gelmeliydiniz 4. gitmeli-ydin 5. konuşmamalıydın 6. bırakmamalısın 7. bırakmalı 8. koyma-lıyım 9. planlamalıydık 10. götürmeliydin 11. sürmelisiniz 12. gel-meliydin 13. katılmalı mıydım?

ÜNİTE 4 EĞİTİM HAYATI

4A

1. 1f / 2ç / 3d / 4c / 5a / 6b / 7e

2. 1a / 2c / 3ç

3. 1a / 2g / 3h / 4e / 5b / 6ğ / 7c / 8ç / 9f / 10d

4. 1. Çocuklar denize atlamak üzere(ler). 2. Balık ölmek üzere. 3. Adam attan düşmek üzere. 4. Çocuk topa vurmak üzere.

4B

2. 1. D / 2. Y / 3. Y / 4. D / 5. Y / 6. D / 7. D

3. 1f / 2g / 3d / 4a / 5b / 6e / 7ğ / 8c / 9h / 10ç

4. 1. Sevmemesine rağmen sandviçi yiyor. 2. Çok yorgun olmasına rağmen hâlâ çalışıyor. 3. Doktor olmaktansa iş kadını olmayı tercih ederim. / İş kadını olmaktansa doktor olmayı tercih ederim. 4. İstememesine rağmen temizlik yapıyor. 5. Golf kursuna gitmek-tense bilgisayar kursuna gitmeyi tercih ederim. 6. Turkuaz elbiseyi

giymektense pembe elbiseyi giy. / Pembe elbiseyi giymektense turkuaz elbiseyi giy.

4C

2. 1., 2., 3., 4.

3. 1h / 2ğ / 3g / 4a / 5e / 6ç / 7c / 8b / 9f / 10d

Eğlenelim Öğrenelim

2. yaşıt: akran

4. karşıt: zıt

5. fark: ayırım

7. örneğin: mesela

9. cevap: yanıt

10. duygu: his

12. koşul: şart

13. hakikaten: gerçekten

14. hatıra: anı

1. düşünce: fikir

3. eğitim: terbiye

4. vakit: zaman

5. detay: ayrıntı

6. sorun: problem

8. çevre: etraf

11. kere: defa

ÜNİTE 5 HAYALLERİMİZ

5A

5. 1. D / 2. Y / 3. Y / 4. D / 5. Y / 6. Y / 7. Y

6. 1f / 2g / 3h / 4ç / 5d / 6e / 7a / 8b / 9ğ / 10c

7. 1. gitsek mi 2. olsa / içsem 3. olmasa 4. olmasa 5. olmasa / olsa

6. olmasa / yapsam 7. olsam 8. olmasa 9. görüşmesek mi 10. olsa

5B

1. 1. boşuna dolanıp durdum 2. yakarsın 3. umursamaz 4. düşün-celerinden sıyrıldı 5. baştan aşağı titredi 6. vicdan azabı çekiyor 7. gaza bastı 8. evinin yolunu tuttu 9. düşüncelere dalmışken

2. 2. Çünkü ağabeyi kubar oynuyordu. 3. Çünkü dört yerinden bıçaklanmış bir adam ölmek üzereydi. 4. Çünkü yarılıyı taksisine almak istemiyordu. 5. Karısı ve çocuklarının ağladığını gördü.

4. 1. izleseydin 2. etseydi 3. alsaydın 4. çıkmasaydın 5. olsaydım 6. olmasaydı 7. olmasaydı 8. olmasaydı 9. seyretmeseydin 10. söy-leseydin

5. 1. öldürdün 2. sıkılmazdınız 3. davranır mıydınız 4. söyler miydin 5. karşılaşır mıydım 6. gelmez miydin 7. gitmez miydin 8. düşün-ürdüm 9. olurdu / yetişemedik 10. bakmazdı

5C

1. 1. işitsel ve görsel 2. zihinsel egzersiz 3. hayal kurmayı 4. belle-ğimize 5. hayal gücü 6. pozitif düşünce

2. 1. D / 2. Y / 3. D / 4. Y / 5. D / 6. D / 7. Y / 8. D / 9. Y

3. 1. kıskançsa 2. bozüksa 3. değilse 4. değilse 5. evdeyse 6. bozuk-sa 7. değilse 8. değilsen 9. değilsen 10. mümkünse

4. 1. giderseniz 2. yapmazsan 3. geçtiyse 4. yatmazsam 5. olmaz-san 6. gideceksen 7. görmediysen 8. istiyorsan 9. çıkacaksan 10. bulursa 11. uyumuşsa 12. geleceksen 13. yapacaksan 14. binmez-

sen 15. almayacaklarsa 16. yemeyeceksek 17. alacaksan 18. ağrıyorsa 19. uğramadıysa 20. hazırladıysan 21. gelmişse 22. girersen 23. izlediyse 24. başlamadıysa 25. vermişse

5. gelse / karşılaşıyorsak / sorarsanız / olsa / olsa / gizlerseniz / isterseniz / dört gözle bekliyorum / görürseniz / koyarsanız / yaptıracağınız / sorarsanız / olursanız

ÜNİTE 6 İNSANLAR KONUŞA KONUŞA

6A

1. 1d / 2e / 3c / 4f / 5b / 6a / 7ç

2. 1. bayramlaşacağız 2. kucaklaştılar 3. tokalaştılar 4. kaçıştı 5. vedalaşıp 6. uçuştular 7. şakalaşıyorlardı 8. gülüşüyorlardı 9. paylaşırız

3. 1. dayayarak 2. arka-taştan arkadaş 3. arkadaşlık duygusunu 4. sabrı ve saygıyı 5. hayatı paylaşmaktır 6. ona canını

4. 1. D / 2. D / 3. Y / 4. Y / 5. D / 6. Y / 7. D

5. 1. anlaşımadık 2. gülüştüler 3. şakalaşıyorlar 4. görüştük / dertleşemedik 5. telefonlaşmadık 6. vedalaştı 7. bakıştılar 8. sözleşti 9. dövüştü 10. görüştüler 11. ağlaştı 12. uyuştu 13. çarpıştı 14. tanıştılar / buluştular

6. karşılaştık / görüşmemiştik / sanki / oysaki / o ise / birbirimizden / öyleyse

6B

1. 1. gözlerinden mutluluk okunuyordu 2. bayram harçlığı 3. iple çekiyorum 4. uyku tutmadı 5. film şeridi gibi gözlerinin önünden geçti

2. 1. Y / 2. Y / 3. Y / 4. D / 5. Y / 6. D / 7. D / 8. D / 9. Y / 10. Y

3. 1. Sokaktaki arabalar korna çaldıkça bebeğim uykusunda sıçırıyordu. 2. Karnımız acıktıkça kuruyemiş yiyoruz. 3. Komşularımı tanıdıkça daha çok seviyorum. 4. AB ülkelerinin ekonomisi kötüleştiğinde fiyatlar artıyor. 5. Erkek arkadaşı yemeğe gitmek için ısrar ettikçe kız daha da nazlanıyor. 6. Geçmişteki olayları anımsadıkça daha çok üzülüyorum. 7. Bu kitabı elime aldıkça ilk aşkıma hatırlıyorum. 8. Yanımdaki kadın konuştuğunda ben rahatsız oluyordum. 9. Türkçe pratik yaptıkça Türkçeyi daha iyi anlıyorum. 10. İnsanlar yaşlandıkça daha hoşgörülü oluyorlar.

4. kazandıkça / aşadığı sürece / kullanarak / edindiği sürece / bü-yüttüğü sürece / paylaştığı sürece / düşündükçe / paylaşmalısın

6C

1. başı sıkışmış / işini görmüş / sahiplenip / başvurmuş / doğurduğuna göre / cevabı yapıştırmış

2. 1. Y / 2. Y / 3. D / 4. Y / 5. D / 6. D / 7. D / 8. D / 9. D

4. 1. olduğumdan beri / oldum olalı 2. gittiğinden beri / gitti gideli 3. bildiğimden beri / bildim bileli 4. olduğumdan beri / oldum olalı 5. taşındığımızdan beri / taşındık taşınalı 6. geldiğinden beri / geldi geleli 7. açıldığından beri / açıldı açılalı

5. 1. Aykut telefon edeli çok uzun zaman oldu. 2. Hasan evlendiğinden beri çok değişti. 3. Ablam İstanbul'a geldiğinden beri aynı şirkette çalışıyor. 4. Çocuk salıncaktan düştüğünden beri sürekli ağlıyor. 5. Zeynep İtalya'ya gittinden beri görüşemiyoruz. 6. Ben buraya geleli yağmur dinmek bilmedi. 7. Doktora gittiğinden beri hiç kilo almadın mı? 8. Onun kötü bir insan olduğunu anladığından beri bir daha yüzüne bile bakmadık. 9. Almanya'ya taşındı-

ğından beri bizi aramadı. 10. Güneş yüzünü gösterdiğinden beri herkesin yüzü gülmeye başladı.

7. 1. hastalandı hastalanalı / hastanalı 2. aldık alalı / alalı 3. taşındık taşınalı / taşınalı 4. oldu olalı / olalı 5. geldim geleli / geleli

8. 1. konuştukça 2. oldu olalı 3. gördükçe 4. oldu olalı 5. yaklaştıkça 6. doğdu doğal 7. dedikçe 8. başladı başlayalı 9. seyretti seyredeli 10. yürüdükçe 11. döndüm döneli 12. ilerledikçe 13. aldı alalı 14. tanıdıkça 15. geldi geleli

KAYNAKÇA

- Aksoy, Ömer Asım (1984). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Ankara.
- Banguoğlu, Tahsin (2004). Türkçenin Grameri, Ankara.
- Can, Kaya (1983). Yabancılar İçin Türkçe Dersleri, Ankara.
- Council of Europe. 2005. The European Language Portfolio: Introduction. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division. http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/introduction.html
- Council of Europe. 2007. European Language Portfolio: Procedures for validation. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division.
- Ergin, Muharrem (2001). Üniversiteler İçin Türk Dili, İstanbul.
- Ergin, Muharrem (1972). Türk Dil Bilgisi, İstanbul.
- Hepçilingirler, Feyza (2005). Öğretmenlere ve Öğrenenlere Türkçe Dilbilgisi, İstanbul.
- Korkmaz, Zeynep (2003). Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Avrupa Dil Portfolyosu.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme – Öğretme – Değerlendirme
- Türkçe Sözlük (2005). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Yazım Kılavuzu (2008). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- <http://adp.meb.gov.tr/kullanim.php>
- http://abdigm.meb.gov.tr/eski_site/uaorgutler/AK/cefr_Turkce.pdf
- http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/validation.html

ALINTI METİNLER

Başlık

Yeni Bir Ülkede Hayat
Bir Bardak Su Patlıcansız Lütfen
Başarı İçin 8 Anahtar
Çok Para Kazandıran İlginç Meslekler

300 TL'ye ağılıyoruz
Vücudumuz Evimiz
Mit mi? Gerçek mi?
Günlük Tutmanın Başarıya Etkisi
Eğitimde İnternetle Fırsat Eşitliği
Taksi
Hayal Gücü
Kefil

Kaynak

<http://evdennakliyatevecom.blogcu.com/uluslararası-tasinma-rehberi/3495026>
Cheryl Tanrıverdi, "Bir Başka Bakış"
<http://www.kigem.com/content.asp?bodyID=5983>
http://isfikirleri.neisyapsak.com/yeni-is-fikirleri-girisimcilik-765-saatte_yuz_dolar_kazandiran_isler.isfikirleri
www.morfikirler.com
Mehmet Öz, "Siz Kullanım Kılavuzunuz"
Mehmet Öz, "Siz Kullanım Kılavuzunuz"
<http://blog.milliyet.com.tr/gunluk-tutmanin-basariya-etkisi/Blog/?BlogNo=9003>
Bilim Teknik Dergisi
Ahmet Ünal Çam
<http://www.kigem.com/content.asp?bodyID=1953>
Friedrich Von SCHILLER, "Kefil"

NOT: Ders kitabında kullanılan alıntı metinler öğrencilerin dil seviyelerine uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir.

NOTLAR

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

